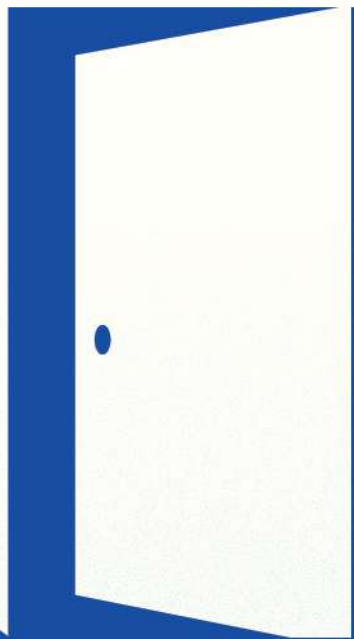
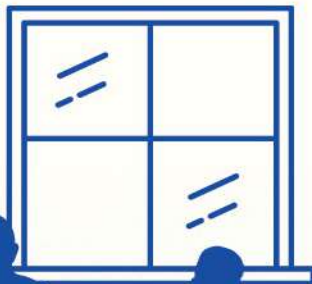

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

Department Of Empowerment Of Persons with Disabilities

คู่มือการปรับสภาพแวดล้อม

ที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ
(ฉบับปรับปรุง)

RIGHT
DEP

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

คำนำ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพันธกิจสำคัญประการหนึ่ง คือ “ส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะและได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง และเป็นธรรม” โดยการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ถือเป็นสิทธิตามกฎหมายที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 20 (10)

การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนทั้งสามระดับตามลำดับ กล่าวคือ **แผนระดับที่ 1** สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม **แผนระดับที่ 2** อาทิ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม และ **แผนระดับที่ 3** อาทิ แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องที่ 2 สร้างโอกาสและยกระดับการคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2567 - 2580 ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับความสะดวก ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความพิการ มีสุขอนามัยที่ดี นอกจากนี้ จะเห็นว่า การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ยังส่งผลเชิงบวกต่อการสนับสนุนการพัฒนาในมิติของสถาบันครอบครัวด้วย กล่าวคือ ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุง/ซ่อมแซม ย่อมเป็นพื้นที่ทางกายภาพที่มีความปลอดภัยสำหรับครอบครัวของคนพิการ อีกทั้งสมาชิกในครอบครัวทุกช่วงวัย ซึ่งครอบคลุมทั้งกลุ่มเปราะบาง อาทิ เด็ก สตรีมีครรภ์ ผู้สูงอายุ ก็สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกในที่อยู่อาศัยของคนพิการซึ่งได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยภายใต้หลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design) อีกด้วย

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการออกประกาศกำหนดให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยบริการในพื้นที่ในการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ เพื่อทำหน้าที่สำรวจ รับคำขอ และดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมามีผลการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2566 จำนวน 23,114 หลัง

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ร่วมกันขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีเป็นอย่างดี และคณะผู้จัดทำคู่มือฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ (ฉบับปรับปรุง) เล่มนี้ ซึ่งประกอบด้วยหลักการ แนวคิด องค์ความรู้ ขั้นตอนการดำเนินงาน กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

กันยายน 2567

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข - ง)
นิยามศัพท์	(จ - ฉ)
ส่วนที่ 1 ที่มาและความสำคัญของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ	
1.1 สถานการณ์	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 กลุ่มเป้าหมาย	3
1.4 ตัวชี้วัด	4
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
ส่วนที่ 2 กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	
2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	5
2.2 คุณสมบัติของคนพิการ	6
2.3 เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน	7
ส่วนที่ 3 หลักการ แนวคิด และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	
3.1 หลักการในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ	8
3.2 แนวคิดในการปรับสภาพแวดล้อมฯ	9
3.3 องค์ความรู้ในการปรับสภาพแวดล้อมฯ	10
3.4 สิทธิและสวัสดิการคนพิการการปรับสภาพแวดล้อมฯ (Infographic)	23
3.5 จิตวิทยาเรื่องสีฯ (Infographic)	24
3.6 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ พร.4 พร.5 พร.6 (Infographic)	25
ส่วนที่ 4 แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน	
4.1 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (กรณีงบประมาณ)	26
4.2 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยบริการในพื้นที่ (กรณีงบประมาณ)	30
4.3 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (กรณีเงินกองทุนฯ)	33
4.4 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยบริการในพื้นที่ (กรณีเงินกองทุนฯ)	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 5 การรายงานผล	
5.1 การรายงานผล (กรณีงบประมาณ)	39
5.2 การรายงานผล (กรณีเงินกองทุนฯ)	43
5.3 การรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวม	47
ภาคผนวก	(ช)
● ข้อกฎหมาย	
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. 2566	
- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการ ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2553 เรื่อง ประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ	
- ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ลงวันที่ 7 มกราคม 2564 เรื่อง อัตราวงเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ	
- (ตัวอย่าง) ประกาศจังหวัด ... เรื่อง กำหนดให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยบริการในพื้นที่	
- คำสั่งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่ 0967/2567 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2567 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน	
- ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ลงวันที่ 15 มกราคม 2567 เรื่อง กำหนดอัตราวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	
- แนวทางการปฏิบัติเพื่อขอรับการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากกองทุนฯ	
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	
- บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง	
- คู่มือแนวทางการจัดทำขอบเขตของงาน (Term of Reference : TOR)	
- คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุฯ	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

● เครื่องมือ/แบบฟอร์ม ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

⇒ ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง กำหนดแบบคำขอ และคู่มือการปฏิบัติในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ ลงวันที่ 3 กันยายน 2567 เอกสารแนบท้ายประกาศ จำนวน 6 รายการ ดังนี้

1. แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ
2. แบบสอบถามเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการที่ยื่นขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
3. แบบประมาณการค่าใช้จ่าย
4. หนังสือยินยอมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ
 - สำหรับเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินและที่อยู่อาศัย
 - สำหรับบุคคลหรือหน่วยงานผู้มีสิทธิครอบครอง
5. แบบบันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุน (ใช้เฉพาะกรณีงบประมาณ)
6. แบบรายงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ และตัวอย่างการรายงานผล

⇒ กรณีเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

- แบบเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี ...
- สัญญารับเงินสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- แบบรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี
- แบบสรุปแผนงานสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

-
- ตัวอย่างรูปภาพก่อน และหลังการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ
 - รวมประเด็นถาม - ตอบ (Q & A) เกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ
 - เบอร์โทรติดต่อศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

(๗)

นิยามศัพท์

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่ต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่ง ด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภท และหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

กำหนดประเภทความพิการไว้ 7 ประเภท ดังนี้

1. ทางการเห็น
2. ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. ทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย
4. ทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5. ทางสติปัญญา
6. ทางการเรียนรู้
7. ทางออทิสติก

“การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” หมายความว่า การก่อสร้าง การเพิ่มเติม การปรับปรุง การซ่อมแซม หรือตัดแปลงที่อยู่อาศัยบางส่วน หรือทั้งหมด โดยอาศัยการออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยี หรือวิธีการอื่นใด เพื่อขจัดอุปสรรคหรือจัดให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตในที่อยู่อาศัยนั้น ให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความพิการ รวมถึงความปลอดภัยและสุขอนามัยของคนพิการ ผู้การมีสุขภาวะที่ดี

“หน่วยบริการในพื้นที่” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หรือองค์กรอื่นตามที่อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด แล้วแต่กรณี

นิยามศัพท์ (ต่อ)

“กรรมสิทธิ์” เป็นการแสดงความเป็นเจ้าของในทรัพย์สินนั้น ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิไว้ ถ้าเป็น “ที่ดิน” อาจบอกได้ว่า ผู้มีชื่ออยู่ในโฉนดที่ดินเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงนั้นนั่นเอง ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือ เอกสารที่ทางราชการออกให้ เพื่อรับรองความเป็นเจ้าของ เช่น โฉนดที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง เป็นต้น

(ที่มา : ชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม สืบค้นจาก [HTTPS://WWW.THAILANDPLUS.TV/ARCHIVES/193676](https://www.thailandplus.tv/archives/193676))

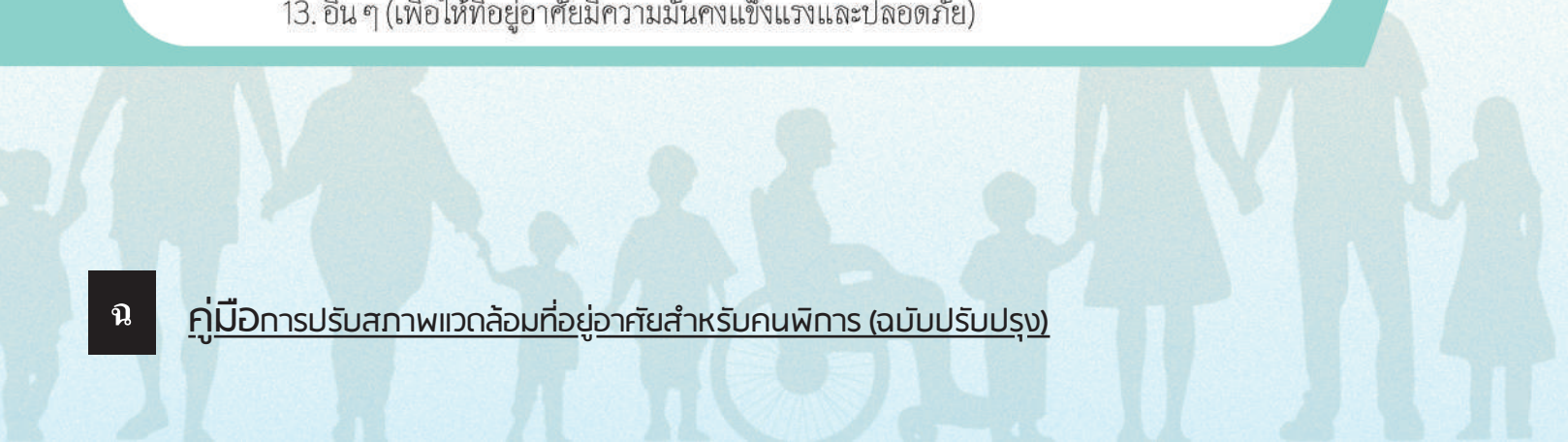
“สิทธิครอบครอง” เป็นสิทธิครอบครองการทำประโยชน์ในที่ดินเท่านั้น ไม่ได้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว โดยราชการจะออกหนังสือแสดงสิทธิครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน หรือเป็นการรับรองการทำประโยชน์ เช่น หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3, น.ส. 3 ก., น.ส. 3 ข.) หนังสือแสดงการยอมให้เข้าครอบครองที่ดินชั่วคราว เป็นต้น

(ที่มา : ชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม สืบค้นจาก [HTTPS://WWW.THAILANDPLUS.TV/ARCHIVES/193676](https://www.thailandplus.tv/archives/193676))

ประเภทและรายละเอียดที่สามารถขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

1. ปรับสภาพที่อยู่อาศัยทั้งหลัง
2. ห้องน้ำ / ห้องอาบน้ำ / ห้องส้วม
3. บันได (เช่น ราวจับ จมูกกั้นลิ้น ลูกนอน / ลูกตั้งบันได ชานพักบันได)
4. ทางลาด
5. ชานพักหน้าบ้าน/ ระเบียง
6. ทางเดินภายในบ้าน
7. ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง
8. ระบบสุขาภิบาล (ระบบเกี่ยวกับน้ำ)
9. ติดตั้งผลิตภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน เช่น มือจับ เตียงที่ห้อยขาลุกได้เอง
10. หลังคา ชานบ้าน สวน ทางเดินรอบบ้านภายนอกอาคาร
11. ประตู ผนัง หน้าต่าง
12. ระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียง (กรณีฉุกเฉิน)
13. อื่น ๆ (เพื่อให้ที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย)

ส่วนที่ 1

ที่มาและความสำคัญของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

1.1 สถานการณ์

คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบในหลักการของแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560 ซึ่งมุ่งเน้นให้คนไทยทุกคนเข้าถึงสิทธิในที่อยู่อาศัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ โดยใช้เป็นกรอบในการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะยาว และเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายและครอบคลุมในทุกมิติ โดยมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาและทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) อีกครั้ง ภายหลังจากที่มีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้มีการประกาศใช้ ตั้งแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2561 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2567 - 2580 ซึ่งมีฐานะเป็นแผนระดับ 3 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 สำหรับใช้เป็นกรอบในการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะยาว สร้างความมั่นคง ด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายและครอบคลุมในทุกมิติ โดยบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินงานกับภาคีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามวิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนมีที่อยู่อาศัยถ้วนทั่ว และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ในปี 2580” โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านที่อยู่อาศัยดังกล่าว ในเรื่องที่ 1 “พัฒนาและสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน”

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนทุกช่วงวัยมีความเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วนราชการ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม หากเป็นการดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมาย ในมิติของคนพิการ จะมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงในระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ **แผนระดับ 1** คือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม **แผนระดับ 2** คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) **หมุดหมายที่ 9** ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม และ **แผนระดับ 3** คือ แผนปฏิบัติการด้านที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2567 - 2580

ข้อมูลสถิติจากกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระบุว่า ปัจจุบันมีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการซึ่งยังมีชีวิต จำนวน 2,199,782 คน (*ข้อมูล ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2567*) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรไทย ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 66,052,615 คน (*ที่มา : สำนักทะเบียนกลาง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566*) อาจกล่าวได้ว่า มีคนพิการ คิดเป็นร้อยละ 3.33 ของประชากรไทย นอกจากนี้ เมื่อจำแนกข้อมูลคนพิการตามประเภทความพิการ 7 ประเภท ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 สรุปได้ดังตาราง

ประเภทความพิการ	เพศชาย	ร้อยละ	เพศหญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ทางการเห็น	85,431	47.97	92,672	52.03	178,103	8.10
ทางการได้ยินฯ	207,060	49.20	213,801	50.80	420,861	19.13
ทางการเคลื่อนไหวฯ	559,725	50.16	556,244	49.84	1,115,969	50.73
ทางจิตใจฯ	103,546	61.18	65,691	38.82	169,237	7.69
ทางสติปัญญา	83,556	55.33	67,466	44.67	151,022	6.87
ทางการเรียนรู้	12,805	73.39	4,644	26.61	17,449	0.79
ทางออทิสติก	20,451	82.51	4,335	17.49	24,786	1.13
พิการมากกว่า 1 ประเภท	69,223	56.58	53,132	43.42	122,355	5.56
รวมทั้งสิ้น	1,141,797		1,057,985		2,199,782	100.00

(ข้อมูล ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2567)

จากตารางข้างต้น สามารถจำแนกข้อมูลคนพิการ โดยแบ่งตามประเภทความพิการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 50.73
2. พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คิดเป็นร้อยละ 19.13
3. พิการทางการเห็น คิดเป็นร้อยละ 8.10
4. พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม คิดเป็นร้อยละ 7.69
5. พิการทางสติปัญญา คิดเป็นร้อยละ 6.87
6. พิการมากกว่า 1 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 5.56
7. พิการทางออทิสติก คิดเป็นร้อยละ 1.13
8. พิการทางการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 0.79

สถานการณ์ของคนพิการในประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับโครงสร้างทางประชากรของสังคมไทย มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะการเกิดวิกฤต กล่าวคือ เด็กเกิดน้อย สังคมสูงวัยเร็วขึ้น ทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ลดต่ำลงอย่างต่อเนื่อง กระทรวง พม. จึงได้จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายวิกฤตประชากรและสังคมสูงวัย (สมุดปกขาว) โดยมีเป้าหมายสำคัญ เพื่อมุ่งปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ไปสู่การดำเนินงานแบบองค์รวมเพื่อให้ทุกองคาพยพในสังคมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาความมั่นคงของครอบครัวไทยสู่ความมั่นคงของมนุษย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยในมิติของคนพิการได้จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย “เพิ่มโอกาสและสร้างเสริมคุณค่าของคนพิการ” ทั้งนี้ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ เป็นส่วนหนึ่งของประเด็นงานที่ร่วมขับเคลื่อนข้อเสนอดังกล่าว เพราะ เป็นการส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงสิทธิประโยชน์เพื่อความเท่าเทียมและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในกระบวนการต้นทาง (ที่อยู่อาศัย) ที่ช่วยให้คนพิการสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข ก่อนออกสู่สังคมได้อย่างอิสระ อาทิ การสัญจรผ่านระบบขนส่งคมนาคมต่าง ๆ ต่อไป

จากที่กล่าวมา การดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ เป็นสิทธิ ตามกฎหมาย ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 โดยมาตรา 20 ระบุว่า “คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ” และมาตรา 20 (10) ระบุถึง “การปรับ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ” โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้ขับเคลื่อนการปรับ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ที่มุ่งเน้นการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของคนพิการ เพื่อขจัดอุปสรรค และสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิต และปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเอื้อต่อคนพิการ รวมถึงมีสุขอนามัยและความมั่นคงปลอดภัย โดยในช่วงเวลา ที่ผ่านมา ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2566 ได้ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ รวมจำนวนทั้งสิ้น 23,114 หลัง ทั้งนี้ การดำเนินงานยังคงขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย โดยใช้แผนปฏิบัติการด้านที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2567 - 2580 เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงาน

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อขจัดอุปสรรค และสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิต และปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเอื้อต่อคนพิการ รวมถึงมีสุขอนามัยและความมั่นคงปลอดภัย

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ คนพิการที่มีคุณสมบัติสอดคล้อง ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. 2566 ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. มีบัตรประจำตัวคนพิการ
2. อาศัยอยู่ในสถานที่แห่งนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ยกเว้นกรณีเกิด

ความพิการในภายหลัง

3. ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงหรือไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ
4. มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ
5. ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐแห่งอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

6. ในกรณีคนพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือสิทธิอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น ต้องมีหลักฐานความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้มีสิทธิครอบครอง ผู้มีสิทธิอยู่อาศัย หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ปกครองดูแลสถานที่แห่งนั้น และจะไม่เพิกถอนความยินยอมตราบใดที่คนพิการยังอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น

กรณีเป็นบ้านเช่าหรือห้องเช่าจะต้องมีหลักฐานให้คนพิการได้เช่าอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 1 ปี และยินยอมให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยที่อยู่อาศัยควรออกแบบในลักษณะเคลื่อนย้ายได้

1.4 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : จำนวนคนพิการที่เข้าถึงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย (ทั้งนี้ การกำหนดค่าเป้าหมายสู่ระดับจังหวัด ขึ้นอยู่กับงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี)

เชิงคุณภาพ : ร้อยละ 100 ของคนพิการ ที่ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

คนพิการที่มีความยากลำบากและมีที่อยู่อาศัยที่เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับสภาพความพิการและได้รับสิทธิและสวัสดิการต่าง ๆ จากภาครัฐ เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ส่วนที่ 2

กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 20 ระบุว่า “คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ” โดยมาตรา 20 (10) กำหนดไว้ว่า “การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

2. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. 2566 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2566) และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2566

3. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการ เรื่อง ประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554) โดยได้กำหนดประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ ได้แก่

3.1 ห้องน้ำและห้องอาบน้ำ เช่น ติดตั้งราวจับอุปกรณ์พยุงตัว วัสดุปูพื้นและปรับระดับพื้นเรียบ ไม่ลื่น ปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ถูกต้องสุขอนามัย ปรับแสงสว่างและการระบายอากาศ ระบบสุขาภิบาลและการระบายน้ำที่ดี

3.2 บันได ติดตั้งราวจับพยุงตัวที่แข็งแรง ราวกันตก จมูกกันลื่น ขยายชั้นลูกนอน และปรับลดระยะชั้นลูกตั้งไม่ให้ชันและตั้งเกินไป และปรับชานพัก

3.3 ทางเดินภายในบ้าน ห้องนอน เติงนอน พื้นที่พักผ่อน ห้องครัว ห้องอาหาร ภายในอาคารโดยติดตั้งราวจับอุปกรณ์พยุงตัวที่แข็งแรงในพื้นที่ที่ใช้งานบ่อย วัสดุปูพื้นและปรับระดับพื้นเรียบ ไม่ลื่น แสงสว่างและการระบายอากาศ การจัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เข้าที่ และติดตั้งผลิตภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มือจับ เติงที่ห้อยขาลุกได้เอง

3.4 หลังคา ชานบ้าน สวน ทางเดินรอบบ้าน ภายนอกอาคาร เช่น การปรับปรุงทางเดิน ทางลาด ราวจับเดิน และที่จอดรถ

3.5 รายละเอียดอื่น ๆ เพื่อให้ที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย

4. ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง อัตราวางเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ลงวันที่ 7 มกราคม 2564 ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564 เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน โดยอัตราวางเงินปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ในอัตราเหมาจ่ายหลังละไม่เกินสี่หมื่นบาท ซึ่งรวมทั้งค่าบริหารจัดการ และค่าตอบแทน (ตามบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด)

5. คำสั่งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่ 0967/2567 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2567 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

6. กรณีปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ด้วยเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จะต้องอ้างอิงประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง กำหนดอัตราวางเงิน และรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกาศ 28 สิงหาคม 2567

7. ประกาศจังหวัด ... เรื่อง กำหนดให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยบริการในพื้นที่ ในการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

8. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

9. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

2.2 คุณสมบัติของคนพิการ

1. มีบัตรประจำตัวคนพิการ
2. อาศัยอยู่ในสถานที่แห่งนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ยกเว้นกรณีเกิดความพิการในภายหลัง
3. ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงหรือไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ
4. มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ
5. ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐแห่งอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ในกรณีคนพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือสิทธิอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น ต้องมีหลักฐานความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้มีสิทธิครอบครอง ผู้มีสิทธิอยู่อาศัย หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ปกครองดูแลสถานที่แห่งนั้น และจะไม่เพิกถอนความยินยอมตราบใดที่คนพิการยังอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น

กรณีเป็นบ้านเช่าหรือห้องเช่าจะต้องมีหลักฐานให้คนพิการได้เช่าอยู่อาศัยไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และยินยอมให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยที่อยู่อาศัยควรออกแบบในลักษณะเคลื่อนย้ายได้

2.3 เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ 2.1
2. แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ
3. รายงานการประชุมประชาคม หรือสรุปรายชื่อคนพิการที่ผ่านการประชาคม หรือรายงานการประชุมพิจารณาของหน่วยบริการในพื้นที่
4. แบบสอบถามเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการฯ
5. หนังสือยินยอมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ (กรณีที่คนพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือสิทธิอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น)
6. แบบประมาณการค่าใช้จ่าย
7. แบบ ปร.4 ปร.5 และ ปร.6 (ถ้ามี) (เฉพาะกรณีที่มีการจัดจ้าง)
8. แบบบันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุน (เฉพาะกรณีใช้เงินงบประมาณ)
9. ภาพถ่ายสภาพบ้านคนพิการ (ทั้งก่อนและหลังการปรับปรุง/ซ่อมแซม)
10. เอกสารหลักฐานตามกระบวนการจัดซื้อหรือจัดจ้าง และหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน

● แบบฟอร์มการรายงานผล

กรณีใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีและเงินกองทุนฯ

11. แบบรายงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ประจำปีงบประมาณ
กรณีเงินกองทุนฯ
12. แบบเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี ...
13. สัญญารับเงินสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
14. แบบรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ
15. แบบสรุปแผนงานสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

หมายเหตุ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ได้แก่

- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

ดาวน์โหลดเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 3 หลักการ แนวคิด และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

3.1 หลักการในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

สุรพล เหลี่ยมสูงเนิน (2559 : 62 - 66) ได้จัดทำคู่มือการปรับสภาพบ้านคนพิการสำหรับคนพิการโดยท้องถิ่น โดยได้กล่าวถึง หลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design : UD) และแนวคิดในการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ มีรายละเอียดดังนี้

หลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design : UD) การออกแบบเพื่อคนทั้งมวลเป็นแนวความคิดสากลที่องค์การสหประชาชาติ ได้พยายามเผยแพร่และส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เป็นการออกแบบเพื่อให้ทุกคนในสังคมสามารถใช้งานได้อย่างเต็มที่และมีความเสมอภาค โดยมีหลักการในการออกแบบ 7 ประการ ดังนี้

1. Equitable Use : มีความเท่าเทียมกันในการใช้สอยของผู้ใช้ที่ต่างวัยและต่างความสามารถ การออกแบบสามารถทำให้ผู้ใช้ในช่วงอายุต่าง ๆ และผู้ที่มีความสามารถแตกต่างกันมีความเท่าเทียมในการใช้งานได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกปลอดภัย และความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้

2. Flexibility in Use : **ปรับเปลี่ยนการใช้งานได้** การออกแบบสามารถรองรับการใช้งานจากผู้ใช้ที่มีความหลากหลาย มีหลายทางเลือกในการใช้งานอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถปรับการใช้งานเมื่อต้องการควบคุมความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น สะดวกใช้งานทั้งมือขวาหรือมือซ้าย และสามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานตามการเคลื่อนไหวของผู้ใช้ได้

3. Simple and Intuitive : **ใช้งานง่ายและง่ายต่อการทำความเข้าใจ** โดยไม่ต้องคำนึงถึงประสบการณ์ ความรู้ ภาษาหรือระดับความชำนาญของผู้ใช้ที่มีความแตกต่างกัน การออกแบบต้องเรียบง่าย ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้โดยง่ายจากสามัญสำนึก อีกทั้งต้องมีคำแนะนำในการใช้งาน โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับความรู้หรือการไม่รู้หนังสือหรือความหลากหลายทางภาษาของผู้ใช้

4. Perceptible Information : **การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจ** งานออกแบบสามารถสื่อสารข้อมูลที่จำเป็นกับผู้ใช้งานได้ ไม่ทำให้ผู้ใช้มีข้อบกพร่องทางประสาทสัมผัสเกิดข้อจำกัดในการทำความเข้าใจวิธีการใช้งาน งานออกแบบควรมีป้ายบอกเป็นสัญลักษณ์ การใช้พื้นผิวต่างสัมผัสหรือสีที่ตัดกันกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ และมีการแนะนำการใช้งานด้วยสื่อที่หลากหลาย (เช่น มีทั้งสัญลักษณ์ อักษรเบรลล์สัญญาณเสียงประกอบกัน)

5. Tolerance for Error : **การออกแบบที่ป้องกันความผิดพลาด** การออกแบบควรช่วยลดอันตรายและอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ โดยมีการออกแบบการเตือนอันตรายที่อาจเกิดขึ้นไว้ด้วย เช่น มีพื้นผิวต่างสัมผัสแบบเตือนอันตราย มีการเตรียมอุปกรณ์เพื่อให้เกิดความปลอดภัย รวมถึงการออกแบบที่ป้องกันการเข้าถึงในส่วนที่เป็นอันตรายด้วย

6. **Low Physical Effort** : เเบาแรง การออกแบบที่มีความสะดวกต่อการใช้งานด้วยท่าทางปกติ และสามารถใช้กำลังตามปกติ ไม่ต้องออกแรงมากหรือต้องใช้ความพยายามในการใช้งานมากเกินไป

7. **Size and Space for Approach and Use** : มีขนาดและพื้นที่เพื่อการเข้าถึงและใช้งานได้ สามารถใช้งานได้โดยสะดวกทั้งการเอื้อม หรือการจับต้อง โดยปราศจากเงื่อนไขของข้อจำกัดทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว สามารถมองเห็นได้ชัดเจน มีการจัดเตรียมพื้นที่ใช้งานที่เหมาะสมกับการเข้าถึงและใช้สอย โดยคำนึงถึงบุคคลทั่วไปและบุคคลที่ต้องมีผู้ดูแลหรือมีอุปกรณ์ช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น รถเข็นคนพิการ (Wheelchair) เครื่องช่วยพยุงขณะเดิน (Walker)

3.2 แนวคิดในการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

โดยทั่วไปมีหลักการกว้าง ๆ ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design) แต่คำนึงถึงถึงประเภทความพิการที่แตกต่างกัน และบริบทความเป็นจริงในพื้นที่ ดังนี้

1. **มีความปลอดภัยทางกายภาพ** อาทิ มีระบบการป้องกันอันตราย เช่น มีแสงสว่างเพียงพอ มีราวจับในห้องน้ำ พื้นผิวไม่ลื่น มีสัญญาณขอความช่วยเหลือในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

2. **เข้าถึงได้ง่าย** เช่น มีพื้นผิวที่ราบเรียบ ไม่มีอุปสรรคกีดขวางทางเดิน มีทางลาดสำหรับรถเข็น และประตูทางเข้าที่มีความกว้างเพียงพอ

3. **ส่งเสริมและกระตุ้นการฟื้นฟูสมรรถภาพ** เช่น เลือกใช้สีที่เหมาะสม จัดอุปกรณ์เครื่องช่วยต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ใช้งาน

4. **ดูแลรักษาง่ายเท่าที่จะเป็นไปได้** บ้านสำหรับคนพิการทั่ว ๆ ไปควรจัดพื้นที่ตรงไปตรงมา สามารถใช้งานได้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีมุมที่ผู้ดูแลมองเห็นได้แต่ยังคงมีความเป็นส่วนตัว

กตัญญู หอสมุดสิมา (2556 : 11) ได้จัดทำหนังสือเรื่อง การปรับสภาพบ้านเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการ โดยเรียบเรียงเนื้อหาจากงานวิจัย “โครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ” โดยได้กล่าวถึงแนวทางในการออกแบบเพื่อปรับสภาพบ้านคนพิการว่าต้องคำนึงถึงความจำเป็นพื้นฐาน คือ การทำกิจวัตรประจำวันของคนพิการ การสามารถใช้ชีวิตภายในบ้านอย่างอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น หรือเป็นภาระกับครอบครัวและผู้ดูแลให้น้อยที่สุด ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี และมีการปรับปรุงหลายระดับตั้งแต่

1) **การจัดระเบียบข้าวของเครื่องใช้ภายในบ้าน** ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในบ้าน ให้คนพิการได้เข้าถึงพื้นที่ใช้งานต่าง ๆ ได้สะดวก ขจัดอุปสรรคกีดขวางที่มีอยู่ตามทางเดินภายในบ้านให้สามารถใช้งานได้สะดวกและปลอดภัย เป็นต้น

2) การประยุกต์หรือเปลี่ยนแปลงวัสดุอุปกรณ์บางอย่าง ให้เกิดความสะดวกสบายต่อการใช้งาน ตัวอย่างเช่น การปรับโถส้วมจากแบบนั่งยองมาเป็นโถแบบนั่งราบ การทำราวจับตามผนังห้องน้ำและทางเดินภายในบ้านเพื่อความปลอดภัยในการใช้ห้องน้ำห้องส้วมและการเคลื่อนที่ในบ้าน การปรับขนาดประตูทางเข้าต่าง ๆ เพื่อให้เก้าอี้ล้อเข็นเข้าออกได้สะดวก และการจัดทำทางลาดในบริเวณที่มีการเปลี่ยนระดับ เป็นต้น

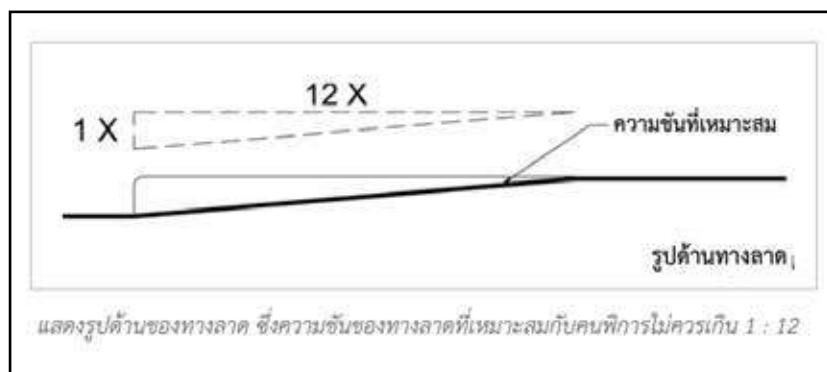
3) การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การย้ายห้องนอนจากชั้นบนลงมาชั้นล่าง เพื่อลดความยากลำบากและโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุจากการขึ้นลงบันได การย้ายห้องน้ำมาอยู่ใกล้ที่ซักฟ่อนเพื่อความสะดวกในการใช้งาน เป็นต้น รวมไปถึงการต่อเติมหรือการสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ซึ่งเป็นการปรับปรุงที่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง จึงต้องพิจารณาถึงความจำเป็นหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งงบประมาณที่มีอยู่ด้วย

3.3 องค์ความรู้ในการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ (2552 อ้างถึงใน กัตัญญ หอสูตีสิตมา 2556 : 45 - 49) ได้กล่าวถึงแนวทางการออกแบบเพื่อลดอุปสรรคของคนพิการที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย จำนวน 9 รายการ ดังนี้

1. ทางลาดเข้าสู่อาคารหรือตัวเรือน/ภายในอาคาร ลักษณะทางลาดที่เหมาะสมมีรายละเอียดดังนี้

- พื้นผิววัสดุไม่ลื่น
- ความชันทางลาดไม่เกิน 1 : 12
- ทางลาดแต่ละช่วงยาวไม่เกิน 6.00 เมตร หากเกินต้องมีชานพักกว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร
- ทางลาดยาวรวมกันมากกว่า 6.00 เมตร กว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- ทางลาดยาวน้อยกว่า 6.00 เมตร กว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร
- ทางลาดยาวตั้งแต่ 2.50 เมตร ขึ้นไปต้องมีราวจับ 2 ข้าง
- ให้อยกขอบทางลาดสูง 15 เซนติเมตร ในด้านที่ไม่มีผนัง
- ระดับพื้นต่างกันไม่เกิน 20 มิลลิเมตร ให้มีความชันทางลาดไม่เกิน 1 : 2

2. บันได ลักษณะบันไดที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- พื้นผิววัสดุไม่ลื่น
- มีความกว้างสุทธิ ไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- มีชานพักทุกระยะแนวตั้ง 2.00 เมตร
- ลูกตั้งสูงไม่เกิน 15 เซนติเมตร
- ลูกนอนยาวไม่น้อยกว่า 28 เซนติเมตร
- ควรติดตั้งราวจับแบบกลมมนทั้งสองฝั่งขนานข้างบันได โดยให้ยาวต่อเนื่องกัน

3. ราวจับ ลักษณะราวจับที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- ควรติดตั้งราวจับหรือราวกันตามสถานที่ที่อันตราย เช่น บันได ทางลาด ระเบียง และบริเวณที่ยกสูงขึ้นจากพื้นตั้งแต่ 40 เซนติเมตรขึ้นไป
- ราวจับไม่ควรกั้นหรือกีดขวางทางสัญจร ราวจับควรจะติดตั้งอยู่ในระดับความสูง 80 - 90 เซนติเมตรจากพื้น
- ราวจับควรจะติดอยู่กับกำแพงหรือโครงสร้างที่แข็งแรง เพื่อให้สามารถรองรับน้ำหนักจำนวนมากได้
- เส้นผ่าศูนย์กลางของราวจับที่แนะนำ คือ 3 - 4 เซนติเมตร
- ราวจับควรยื่นออกมาในระยะ 30 - 40 เซนติเมตร ตามแนวนอนตรงสุดทางลาดหรือบันได
- ระยะห่างระหว่างกำแพงกับราวจับ 4 - 5 เซนติเมตร

4. ทางเข้าอาคาร ลักษณะทางเข้าอาคารที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- ในสถานที่ที่ประตูเปิดออกสู่พื้นที่ด้านนอกและติดกับทางลาดด้านนอก ควรมีพื้นที่ว่างที่บริเวณที่บานประตูเปิดออกสู่ภายนอกอย่างน้อย 1.50 x 1.50 เมตร
- บริเวณทางเข้าไม่ควรมีธรณีประตู และไม่ควรใช้พรมปูบริเวณประตู หากใช้ควรอยู่ในระดับเดียวกับพื้น
- พื้นที่หน้าทางเข้าควรเป็นพื้นลาดร้อยละ 2 ทั้งนี้ เพื่อช่วยในการระบายน้ำ
- พื้นที่หน้าทางเข้าไม่ควรลื่นและควรมีกันสาดบริเวณพื้นที่หน้าทางเข้า

5. ประตู ลักษณะประตูที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- เปิด/ปิดได้ง่าย ผู้สูงอายุและผู้พิการสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก และไม่แนะนำให้ติดตั้งอุปกรณ์ชนิดที่ทำให้ประตูปิดเองได้
- ไม่แนะนำให้มียกพื้นลดระดับที่ประตู

- ช่องประตูกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร
 - ระยะติดตั้งมือจับชนิดก้านบิด หรือแกนผลักรูสูงจากพื้น 1.00 - 1.20 เมตร
 - กลอนประตูติดตั้งสูงจากพื้น 0.90 - 1.00 เมตร ควรเลือกใช้กลไกที่เรียบง่ายที่สุด
- เช่น ขอสับ เป็นต้น และให้ความสำคัญในเรื่องการติดตั้งที่จะสามารถเปิดจากภายนอกได้ในกรณีฉุกเฉิน

6. หน้าต่าง ลักษณะหน้าต่างที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- หน้าต่างไม่ควรติดตั้งสูงเกินไป และควรทำให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอกได้ง่าย
- การเปิด/ปิดหน้าต่างไม่ควรฝืดหรือลื่นเกินไป หากมีเหล็กตัดควรมีช่องที่สามารถเปิดได้ง่ายยามฉุกเฉิน
- หน้าต่างที่มีมุ้งลวด สามารถถอดมาทำความสะอาดได้
- ลูกบิดกระจกให้ติดเครื่องหมายหรือแถบสีที่สังเกตเห็นได้ชัด
- มีหลังคาหรือส่วนยื่นที่กันแดดกันฝนได้ดี
- สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่นั่งรถเข็น ควรติดตั้งที่ระดับความสูงไม่เกิน 50 เซนติเมตร จากระดับพื้นเพื่อให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอกได้

7. ทางเดิน ทางเชื่อม ลักษณะทางเดิน ทางเชื่อมที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- พื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น
- ไม่ควรมีสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อผู้พิการ หรือมีส่วนของอาคารยื่นล้ำออกมาเป็นอุปสรรคขวางทางสัญจร
- ความกว้างของทางเดิน ทางเชื่อม ไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- หากมีท่อระบายน้ำ หรือรางระบายน้ำบนพื้น ต้องมีฝาปิดท่อหรือฝาตะแกรงขนาดร่องกว้างไม่เกิน 1.3 เซนติเมตร ให้ด้านยาวของช่องตะแกรงตั้งฉากกับทางสัญจร

8. ห้องน้ำ ห้องส้วม ลักษณะห้องน้ำ ห้องส้วมที่เหมาะสม มีรายละเอียด ดังนี้

- ประตูกว้างสุทธิ อย่างน้อย 90 เซนติเมตร
- พื้นที่ว่างภายใน มีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- พื้นห้องส้วมมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก หรือมีทางลาดในกรณีเป็นพื้นต่างระดับ
- ติดตั้งราวจับทั้งในแนวตั้ง และแนวนอน
- โถส้วมชนิดนั่งห้อยขา สูงจากพื้น 45 - 50 เซนติเมตร และมีพนักพิง
- ควรมีพื้นที่หน้าอ่างล้างมือ อย่างน้อย 0.90 x 1.20 เมตร เพื่อการเข้าถึง
- อ่างล้างมือมีความสูงจากพื้นถึงขอบบนของอ่าง 75 - 80 เซนติเมตร และมีราวจับ
- ใต้อ่างควรเป็นที่ว่าง (Knee Clearance) สูงอย่างน้อย 55 เซนติเมตร

- ก๊อกน้ำสามารถใช้มือเดียวบังคับโดยไม่ต้องออกแรง และไม่ควรรใช้ก๊อกแบบหมุน
ถ้าเป็นไปได้ควรรใช้ก๊อกแบบก้านโยก (Lever Operated) หรือแบบอัตโนมัติ

- กระจกที่ติดตั้งบริเวณเหนืออ่างล้างหน้า ควรติดตั้งที่ความสูงจากพื้นไม่เกิน 1.00 เมตร

- ห้องน้ำต้องมีความสว่างที่เพียงพอ

9. ห้องอาบน้ำ ลักษณะห้องอาบน้ำที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- ที่อาบน้ำควรรใช้แบบฝักบัวจะปลอดภัยกว่าแบบอ่างอาบน้ำ และควรมีพื้นที่
ว่างขนาดความกว้างสุทธิ ไม่น้อยกว่า 1.10 เมตร และความยาวสุทธิไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร

- ควรมีที่นั่งอาบน้ำให้กับผู้สูงอายุและผู้พิการได้ใช้ และที่นั่งควรมีความสูงจากพื้น
45 - 50 เซนติเมตร

- ควรรจะติดตั้งราวจับไว้กับกำแพงด้านหลังและตรงข้ามที่นั่งในระดับความสูง
80 - 90 เซนติเมตร

- บริเวณที่ล้างตัวไม่ควรมีขอบกั้น (Curb) หรือในกรณีที่มี ไม่ควรรเกิน 1 เซนติเมตร

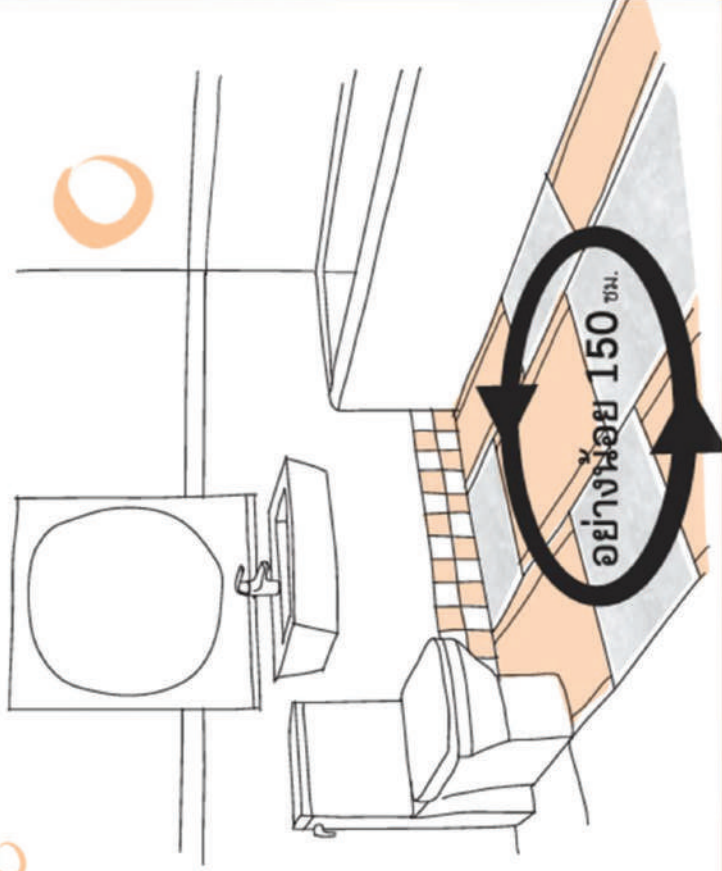
- ฝักบัวควรรเป็นแบบที่ปรับระดับ และถอดได้

- ภายในห้องน้ำควรมีปุ่มหรือเชือกสัญญาณฉุกเฉิน เพื่อขอความช่วยเหลือ
จากภายนอก โดยมีป้ายระบุไว้อย่างชัดเจน โดยสัญญาณเตือนภัยควรรติดตั้งในบริเวณระหว่างโถส้วม
และอ่างอาบน้ำ และสามารถเอื้อมได้ถึงจากพื้น ควรที่จะติดตั้งไว้ 2 ตำแหน่ง โดยให้เอื้อมได้จากระยะ
95 เซนติเมตร และ 25 เซนติเมตร จากระดับพื้น เพื่อที่จะให้สามารถใช้งานได้ทั้งจากเก้าอี้นั่ง
และในกรณีกับผู้สูงอายุหรือผู้พิการล้มลงบนพื้น

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับ
คนพิการได้ง่ายยิ่งขึ้น อาจทำความเข้าใจได้จาก “คู่มือบ้านใจดี บ้านที่ออกแบบเพื่อทุกคน universal
design home” ซึ่งจัดทำโดยสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับสำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยคู่มือดังกล่าว เป็นการนำหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design
หรือ UD) มาใช้ในการออกแบบสิ่งแวดลอม การสร้างสถานที่ และสิ่งของต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นเรื่องประโยชน์
ใช้สอยที่ทุกคนในสังคม รวมทั้งคนพิการประเภทต่าง ๆ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
โดยคณะผู้จัดทำคู่มือฯ ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้หยิบยกแนวคิด หลักการ
และเทคนิคบางส่วนในคู่มือบ้านใจดีฯ (ที่มา : สมิตร์ โอบายะวาทย์ และกฤษฎา เรืองอารีรัชต์, ม.ป.ป) ดังภาพ

พื้นห้องน้ำ

“หัวใจสำคัญ คือ ไม่ลื่น”

พื้นห้องน้ำ

- ต้องเรียบ แต่ไม่ลื่น ไม่มีขั้น (Step) ให้สะดุด กรณีจำเป็นที่ต้องมีธรณีประตูไม่ควรเกิน 2 ซม.
- ระบบระบายน้ำใช้รางน้ำทิ้งที่มีการติดตั้งเป็นระดับเดียวกันกับพื้นห้องน้ำ ช่วยในการระบายน้ำในห้องน้ำของคุณให้ดีขึ้น
- ระดับพื้นภายในเสมอกับภายนอกและพื้นที่ส่วนอื่นๆ ในห้องน้ำห้ามลดระดับเป็นขั้น แต่ถ้าเป็นพื้นที่ต่างระดับ ต้องปรับให้เป็นทางลาดเสมอ

เลือกกระเบื้องดี..ปลอดภัยไปกว่าครึ่ง

- ควรเลือกใช้กระเบื้องปูพื้นชนิดไม่ลื่น
- รุ่นที่มีลวดลายในแผ่นจะช่วยเพิ่มแรงเสียดทาน
- เลือกขนาดแผ่นเล็กดีกว่ากระเบื้องขนาดใหญ่มาก เพราะร่องยาแนวกระเบื้องที่ถี่กว่าจะช่วยให้เกิดแรงเสียดทานได้มากกว่า แต่ก็ต้องทำใจกับคราบในร่อง ซึ่งต้องทำความสะอาดมากกว่า
- เลือกที่สามารถล้างเกิดเห็นความแตกต่างระหว่างสีของกำแพงกับพื้นได้

สุขภัณฑ์
“ใช้....สะดวก ลูกนั่ง....สบาย
ความปลอดภัยที่คุณออกแบบได้”

ถอดสวม..อุปกรณ์เสริม
และการติดตั้ง

โถ โถ ควรเลือกชักโครกนั่งห้อยขา แทนแบบนั่งยอง และมีระดับไม่ต่ำจนเกินไป เพื่อการลุกนั่งที่สะดวกสำหรับผู้สูงอายุโดยมีความสูงจากพื้นประมาณ 45 ซม. มีพนักพิงที่ปล่อยหน้าควรเป็นชนิดก้านโยกปล่อยน้ำที่ด้านข้างหม้อเก็บน้ำ (Flush Tank)

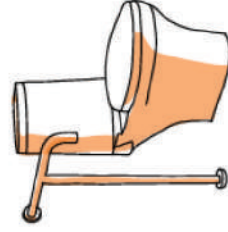
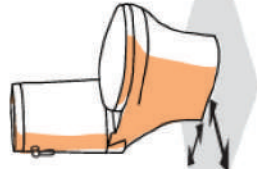
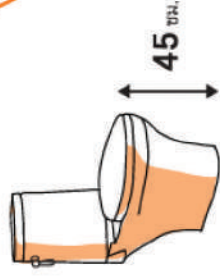
.....
ปล่อย..ว่าง เปิดพื้นที่ด้านหลังหม้อเก็บน้ำให้ห่างจากผนังเล็กน้อยเพื่อติดตั้งอุปกรณ์ที่นั่งเสริมพิเศษ รวมถึงพื้นที่โล่งด้านข้างให้กว้างพอสำหรับขยับหรือย้ายตัวหลายรูปแบบ

โถลิ..มือ ปุ่มกดน้ำชักโครกต้องเอื้อมถึงและใช้งานได้ง่าย

หยิบ..ง่าย ที่ใส่กระดาษชำระควรใช้มือข้างเดียวดึงได้และติดตั้งในตำแหน่งที่หยิบใช้ได้ง่าย

คุกเข่า...ทันใจ ติดตั้งปุ่มกดครึ่งคุกเข่าในระยะเวลาที่เอื้อมถึงและสูงจากพื้น 90 - 100 ซม.

ลุก...นั่ง...สบาย ติดตั้งราวจับข้างโถร่วมเพื่อช่วยพยุงตัวขณะที่จะนั่งหรือลุกจากโถสวม

โถส้วม.. และราวจับ

ราวจับ... ปรับความมั่นคง

ควรติดตั้งราวจับเพื่อช่วยเพิ่มความมั่นคงในการทรงตัวมีหลายรูปทรงให้เลือก สำหรับพื้นผิววัสดุควรเลือกที่ทำด้วยวัสดุผิวเรียบ ติดสูงจากพื้นประมาณ 80-90 ซม. หรือตามขนาดสัดส่วนของสมาชิกในบ้าน

ราวจับ.. รูปตัวแอล

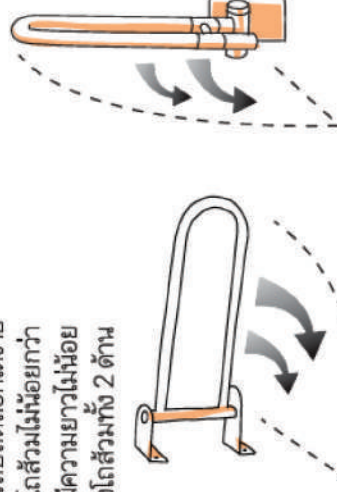
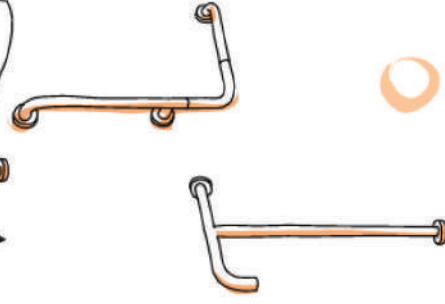
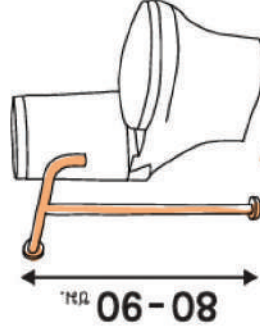
ด้านติดผนังควรเลือกราวจับที่มีลักษณะเป็นรูปตัวแอลหรือราวแนวนอน และสามารถรับน้ำหนักตัวคนได้ประมาณ 100 กิโลกรัม

ราวจับ.. รูปตัวที

ราวจับรูปตัวทีใช้สำหรับติดตั้งข้างโถส้วมด้านที่ไม่ติดผนัง

ราวจับ.. พับเก็บได้

ราวจับแบบพับเก็บได้เหมาะสำหรับราวจับหรือแนวตั้งเมื่อทางออกมีระบบล็อกที่สามารถปลดล็อกได้ง่ายติดตั้งให้มีระยะจากขอบของโถส้วมไม่น้อยกว่า 15 ซม. แต่ไม่เกิน 22 ซม. และมีความยาวไม่น้อยกว่า 55 ซม. ใช้ในกรณีที่ต้องการข้างโถส้วมทั้ง 2 ด้านอยู่ห่างจากผนังเกิน 50 ซม.

อ่างล้างหน้าหรืออ่างล้างมือ

การติดตั้งควรสะดวกสำหรับผู้ที่นั่งเก้าอี้ล้อ

สามารถสอดขาเข้าไปได้ โดยด้านติดผนังถึงขอบอ่างควรเป็นที่ว่าง และควรสูงจากพื้นประมาณ 75 ซม. หรือติดตั้งโดยวัดจากขนาดเก้าอี้ล้อของสมาชิกในบ้าน

.....

เปิดปิด.. ก้มใจ

ก๊อกน้ำควรเป็นชนิดก้านโยก ก้านกด หรือก้านหมุน

.....

ม้านั่งใจ.. ยกกำลัง 2

ควรมีราวจับ 2 ด้านเพื่อช่วยในการทรงตัว โดยด้านที่ไม่ติดผนังควรเป็นแบบพับได้เพื่อสะดวกในการเข้าออกจากด้านข้าง

.....

แค้เอื่อม... ก็ถึง

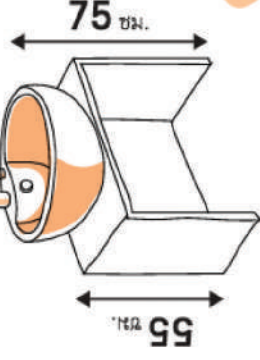
ชั้นหรือตู้ลอยต้องไม่สูงเกินเอื้อม

.....

สะก๊อน.. ได้ระดับ

กระงะกวางส่องหน้าควรติดตั้งให้ใช้ได้ทั้งในระดับคนนั่ง และคนยืนมีความสูงไม่เกิน 100 ซม. จากพื้น

มีพื้นที่หน้าอ่างล้างมือ อย่างน้อย 90x120 ซม.

บันได... บันได

นับเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษสำหรับบ้านที่มีผู้สูงอายุ หรือคนพิการ และไม่สามารถให้ผู้ที่ชั้นล่างได้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการปรับเปลี่ยน หรือทำใหม่ คือเรื่องขนาดของบันได รวมไปถึงขนาดของลูกตั่งลูกนอน

ลูกตั่ง... ลูกนอน

ลูกตั่งสูงไม่เกิน 15 เซนติเมตร และไม่ควร

เปิดช่องโล่งเพราะอาจทำให้เกิดการสะดุด ลูกตั่ง

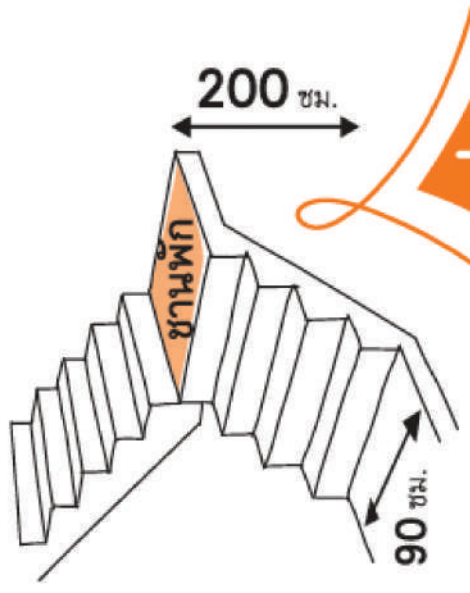
ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า 28 ซม.

จุกบันไดมนเรียบ

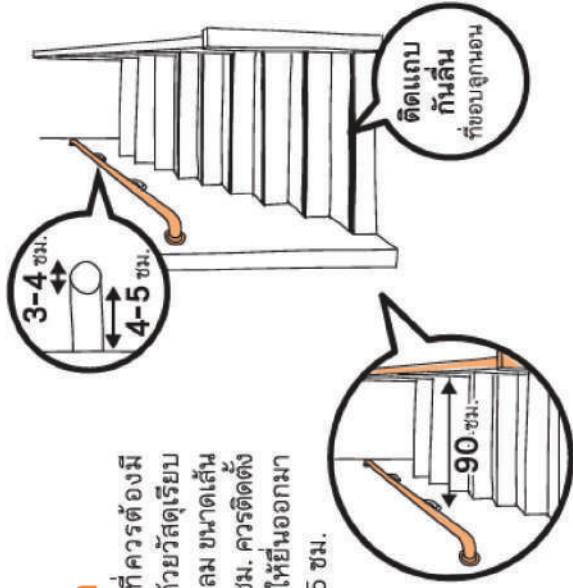
ขนาด... เหมาะสม

บันไดควรมีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 ซม. สำหรับบ้านพัก และไม่น้อยกว่า 150 ซม. สำหรับสถานที่สาธารณะหรือบ้านที่มีผู้พิการ ควรมีชานพักทุกกระยะในแนวตั้งไม่เกิน 200 ซม.

ราวจับ..บันได

นับเป็นสิ่งสำคัญที่ควรต้องมี
ควรเลือกชนิดที่ทำด้วยวัสดุเรียบ
แต่ไม่ลื่น มีลักษณะกลม ขนาดเส้น
ผ่านศูนย์กลาง 3-4 ซม. ควรติดตั้ง
ทั้งสองด้าน และติดตั้งยื่นออกมา
จากผนังในระยะ 4-5 ซม.

ระยะห่างจากราวจับทั้ง 2 ด้าน ควรกว้างไม่น้อยกว่า 90 ซม. แต่ไม่ควรเกิน
150 ซม. (ถ้าบันไดกว้างมากกว่า 300 ซม. ควรติดตั้งราวจับตรงกลาง)

Tips: หากวัสดุพื้นบันไดลื่นควรติดแถบกันลื่นไว้ที่ขอบลูกนอนทุกชั้น และติดแถบกันลื่นที่ขั้นแรกและขั้นสุดท้ายให้ต่างจากชั้นอื่นเพื่อบอกตำแหน่ง

ประตู

ไม่ว่าจะเป็นประตูบ้าน ประตูห้องนอน
ห้องน้ำ หรือประตูห้องไหนๆ หัวใจสำคัญคือ
การเปิดปิดได้ง่าย ควรเลือกที่มีความกว้าง
ไม่น้อยกว่า 90 ซม. หรือมีความกว้างมากกว่า
ความกว้างของเก้าอี้ล้อ

.....

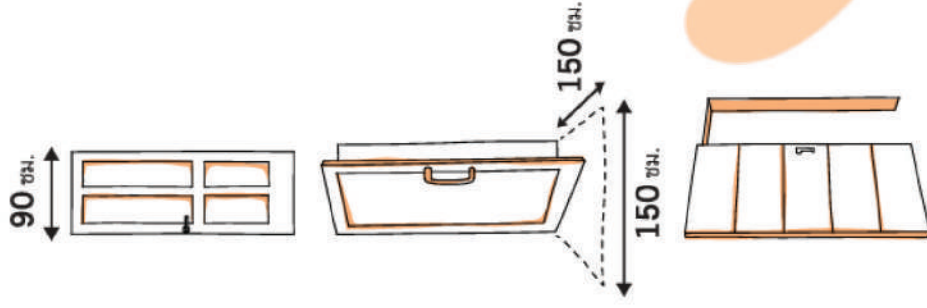
ประตู...บานผลัก

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ พื้นที่ว่างเมื่อผลักบาน
เปิดออกไป ควรเผื่อพื้นที่ว่างไม่มีสิ่งกีดขวาง
ขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 150 ซม. และยาว
ไม่น้อยกว่า 150 ซม. เช่นกัน

.....

ประตู...บานเลื่อน

เป็นชนิดที่เหมาะสมสำหรับบ้านที่มีผู้สูงอายุ
หรือผู้ที่นั่งเก้าอี้ล้อ เพราะนอกจากสะดวก
ยังผ่อนแรงเปิดปิดได้ง่าย ควรมีราวจับที่ยื่น
ออกมาสามารถจับได้ถนัดมือไม่ใช่ติด
เรียบเสมอกับหน้าบานประตู

มือจับ.. ประตุ

อุปกรณ์ชิ้นสำคัญ หากใช้แบบลูกบิดควรเปลี่ยนเป็นแบบก้านโยก เพราะแม่คนปกติที่ต้องหอบหิ้วของมาเต็มมือหรืออุ้มเจ้าตัวเล็กมาด้วยก็ยังสามารถใช้ข้อศอกกดก้านโยกเปิดประตูป้านได้

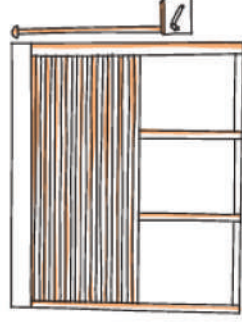
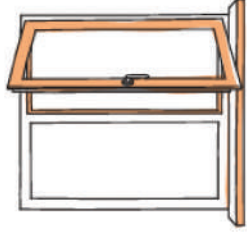
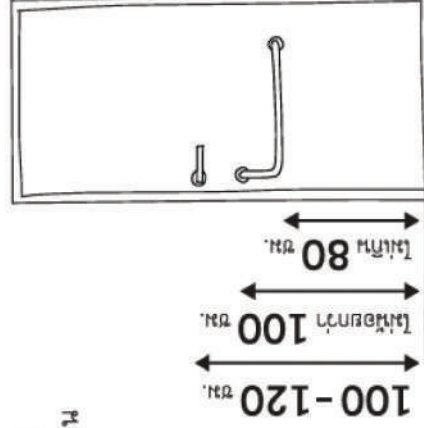
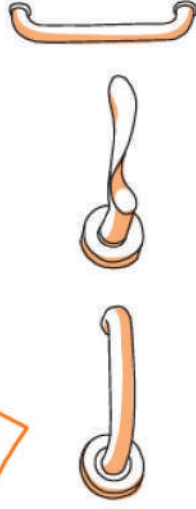
ติดตั้งอุปกรณ์.. เปิดปิด และราวจับประตุ

ราวจับ...ระยะเหมาะสม

ราวจับติดตั้งให้ปลายด้านบนสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 100 ซม. และปลายด้านล่างไม่เกิน 80 ซม.

เปิด...ปิด

อุปกรณ์เปิดปิดควรเลือกชนิดก้านบิดหรือแกนเหล็กติดตั้งให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 100 ซม. แต่ไม่เกิน 120 ซม.

หน้าต่าง..UD

ขอบล่างหน้าต่างไม่ควรสูงเกินไป และควรทำให้สามารถมองเห็นวิวภายนอกได้ง่าย

ควรติดตั้งอุปกรณ์เปิดปิดสำหรับหน้าต่างที่อยู่ระดับสูง เช่น ก้านหมุน เพื่อให้ผู้ที่นั่งเก้าอี้ล้อสามารถหมุนเปิดปิดด้วยตนเองได้ การเปิดปิดไม่ควรฝืดหรือลื่นเกินไป

ลูกกรงหรือเหล็กดัดด้านนอกห้องต้องไม่ทับหรือบดบังมุมมอง และควรมีช่องที่เปิดได้ง่ายในยามฉุกเฉิน

หากเป็นหน้าต่างเป็นกระจกก็สามารถเอื่อมถึงควรเลือกใช้กระจกนิรภัย

เรื่องอื่นๆ..ที่ต้องรู้ก่อนเลือก

พื้นยาคิดว่าไม่สำคัญ สำหรับบ้าน UD การเลือกพื้นต้องพิถีพิถัน โดยเฉพาะการเลือกใช้วัสดุพื้นผิวต่างสัมผัส ซึ่งควรมีสัมผัส

- ใช้พื้นที่มีพื้นผิว และสีที่มีความแตกต่างกัน เช่น ใช้วัสดุต่างชนิดในแต่ละบริเวณ เพื่อที่ทุกคนจะสามารถสังเกตเห็นและระวังจุดต่างได้ง่าย ไม่ว่าจะสายตาเลือกราง หรือแม้แต่ผู้พิการทางสายตา ก็สามารถใช้ปลายไม้เท้าสัมผัสแยกแยะได้สะดวก และระวังจุดต่างได้
- ใช้พื้นผิวที่ไม่ขรุขระ ไม่มีรู หรือร่อง และไม่มัน ไม่มัน เพื่อให้เกิดการสะดุด สิ้นล้ม และผู้ใช้เก้าอี้ล้อ สามารถใช้งานสะดวก และปลอดภัย
- ใช้พื้นที่มีลาดลาดแต่พอดี หากเยอะเกินไปอาจทำให้ตกลงมาได้

ระวังการใช้พื้นที่แข็ง และอ่อนเกินไป

Tips : หากพื้นนอกบ้านสิ้นเมื่อฝนตกหรือมีน้ำขัง ให้ติดตั้งน้ำฝนจะช่วยให้ไม่ไหลลงสู่พื้นที่โดยตรง ทำให้พื้นไม่เปียก หรือทำทางระบายน้ำที่ขอบพื้น

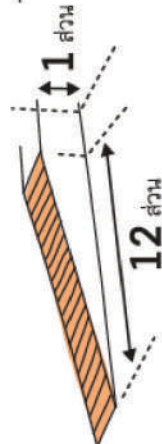
ทาง..ลาด

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของบ้านที่มีผู้พิการ หรือผู้ช่วยที่ต้องนั่งเก้าอี้ล้อ โดยควรจัดทำทางลาดใกล้ๆ กับบันได เพิ่มความสะดวกผ่อนแรงสำหรับผู้พิการที่ต้องนั่งเก้าอี้ล้อให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ รวมทั้งผ่อนแรงผู้ดูแลด้วยเช่นกัน

ปรับระดับ... ทางลาด

ความชัน... ได้เท่าไร

ทางลาดที่เหมาะสมควรมีความชันไม่เกิน 5 องศา หรือความสูงต่อความยาวไม่น้อยกว่า 1 ต่อ 10 โดยระดับความชันที่ปลอดภัยควรอยู่ที่อัตราส่วน 1 ต่อ 12

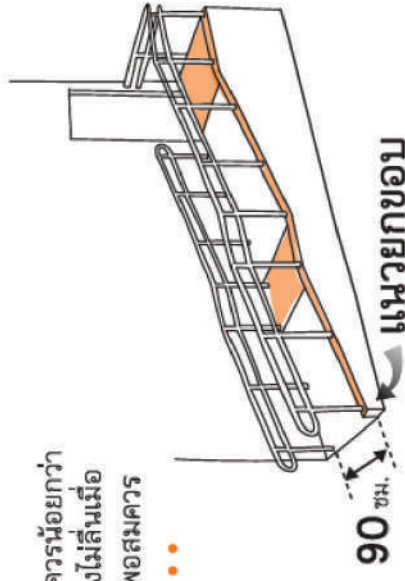

กว้าง... แค่นี้ดี

ความกว้างของทางลาดไม่ควรน้อยกว่า 90 ซม. พื้นผิวทางลาดต้องไม่ลื่นเมื่อเปียกน้ำ โดยให้มีความลาดพอสมควร

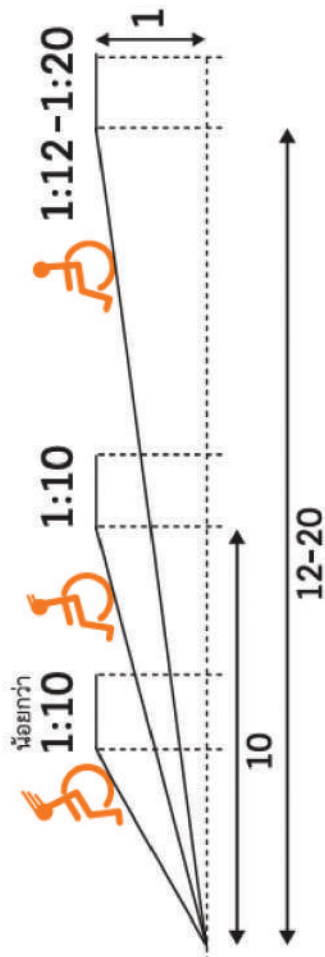
อุปกรณ์... เสริม

ติดตั้งราวจับทั้งสองฝั่ง ทางลาด และยกขอบ ทางลาดเพื่อป้องกัน ให้ล้อรถจักรยานยนต์ออกไปได้

จุด... พักเหนื่อย

ควรจัดให้มีที่พักสำหรับทางลาดทุกระยะ ความยาวไม่เกิน 6 เมตร โดยเฉพาะบริเวณ หน้าประตูห้องเพื่อให้ผู้ที่นั่งเก้าอี้ล้อเปิดประตู ได้โดยที่เก้าอี้ล้อไม่เลื่อนไหล ชามักประตู ควรมีความกว้างเพียงพอ

ความชันสูงสุด (หน่วย) ความสามารถในการใช้ทางลาด ของผู้พิการ และผู้สูงอายุที่ใช้ เก้าอี้รถเข็น

ทางราบ สามารถช่วยเหลือนตนเองได้

1:20 - 1:12 สามารถช่วยเหลือนตนเองได้

1:10 จำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือ ช่วยเข็นเก้าอี้ล้อคนพิการ

>1:10 ก่อให้เกิดอันตรายได้

Tips: ถ้าไม่ต้องการทำทางลาด ก็อาจยกระดับ ทางเดินให้เชื่อมติดต่อเสมอกัน หรือใช้ ทางลาดสำเร็จรูปมาวางพาดไว้

ราว...จับ

ราวตรงสั้น

ประโยชน์ใช้สอย : พยุงตัวลุกจากที่นั่ง

ราว..ตรงยาว

ประโยชน์ใช้สอย : ติดผนังทางเดิน

รูป..ตัวแอล

ประโยชน์ใช้สอย : ช่วยพยุงตัว
ขณะจะลุกหรือนั่งเก้าอี้

รูป..ตัววี

ประโยชน์ใช้สอย : ช่วยพยุงตัว
ขณะจะลุกหรือนั่งเก้าอี้

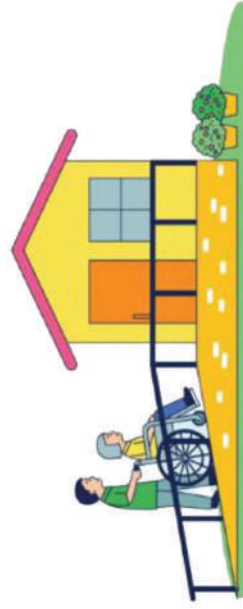
รูป..ตัวที

ประโยชน์ใช้สอย : ใช้บริเวณข้าง
ชักโครกช่วยในการทรงตัว

รูป..ตัวยู

ประโยชน์ใช้สอย : ใช้สำหรับอ่างล้างหน้า

การปรับสภาพแวดล้อม

ที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

เพื่อให้ที่อยู่อาศัยเอื้อต่อคนพิการและมีสุขอนามัย รวมถึงความมั่นคงปลอดภัย เช่น ปรับปรุงห้องน้ำ ห้องนอน ห้องครัว ติดตั้งราวจับ หลังคา ปรับพื้นผิวทางเดิน ทั้งในบ้านและบริเวณรอบบ้าน

รายละเอียดไม่เกิน 40,000 บาท

- เอกสารประกอบการยื่นคำขอ
ปรับสภาพที่อยู่อาศัย ของคนพิการ
1. แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมฯ
 2. บัตรประจำตัวคนพิการ
 3. บัตรประชาชน (ถ้ามี)
 4. ทะเบียนบ้าน (ถ้ามี) (ที่อยู่อาศัยที่ขอปรับสภาพ)
 5. ภาพถ่าย (ก่อนขอปรับสภาพ)
 6. หนังสือให้ความยินยอมกรณีที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ฯ

- กรณีที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยต้องมีหลักฐานยินยอมจากเจ้าของบ้าน
- กรณีเป็นบ้านเช่าต้องมีหลักฐานว่าอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 1 ปี

จิตวิทยาเรื่องสีและเทคนิคการเลือก สีในการตกแต่งภายใน

สีที่ใช้ตกแต่งภายใน ส่งผลต่อบรรยากาศ
และอารมณ์ของผู้ที่อยู่ในสถานที่นั้นได้

ประโยชน์ของสีในการ ตกแต่งภายใน

ช่วยสร้างบรรยากาศและอารมณ์ : การใช้สีที่เหมาะสมในการออกแบบตกแต่งสามารถสร้างประสบการณ์ทางอารมณ์ที่ต่างไปได้ตามแต่ละสี ตัวอย่างเช่น สีฟ้าและเขียว ช่วยให้ผู้อยู่ในบ้านรู้สึกสงบและผ่อนคลาย สีแดงสดและสีส้ม สามารถกระตุ้นความกระตือรือร้นและการตื่นตัวได้ สีน้ำตาลและเทา สามารถสร้างความรู้สึกสงบสุขในบ้านได้

ช่วยสร้างความสมดุล : การใช้สีและเงาเพื่อช่วยสร้างความสมดุลในห้องหรือสถานที่ที่อาจจะดูแคบหรือเล็กเกินไปได้ เช่น การใช้สีอ่อนจะช่วยทำให้ห้องนั้นให้ดูกว้างขึ้น หรือการใช้สีโทนสว่างหรือให้สีที่สะท้อนแสงได้ดี จะช่วยเพิ่มความสว่างในบริเวณที่มีแสงน้อยได้ เป็นต้น

สีและอารมณ์ในการ ตกแต่งภายใน

ช่วยสร้างความกระตือรือร้นและเพิ่มระดับพลังงาน

ช่วยเพิ่มความสว่างให้กับพื้นที่เล็ก ๆ มิตร ๆ ได้ เช่น ห้องครัวหรือห้องน้ำ จะช่วยเพิ่มความรู้สึกสดชื่นเป็นพิเศษ แต่จะต้องเป็นสีเหลืองโทนสว่างเท่านั้น

เชื่อว่าสีฟ้าหรือสีน้ำเงินจะช่วยส่งเสริมความฉลาด ความสงบและผ่อนคลาย ซึ่งเหมาะอย่างยิ่งในการสร้างสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่เงียบสงบ

ช่วยทำให้พื้นที่นั้น ๆ เกิดความรู้สึกสดชื่นและสะอาดตา และยังเป็นตัวเลือกยอดนิยมสำหรับสีเพดานอีกด้วย เป็นคู่ที่ยอดเยี่ยมที่สามารถเข้ากับสีอื่น ๆ ได้ง่าย นอกจากนั้นยังช่วยให้ห้องเล็ก ๆ ดูกว้างมากขึ้นด้วย

ซึ่งเป็นหนึ่งในสีหลักที่ใช้ร่วมกับสีเหลือง ช่วยสะท้อนถึงความธรรมชาติดูอบอุ่น จึงเป็นที่นิยมในการออกแบบบ้าน เพราะช่วยให้ความรู้สึกสดชื่น ปลอดภัยและมีชีวิตชีวา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ แบบประมาณราคา

แบบ ปส. 4

คือ แบบที่ใช้สำหรับรวมปริมาณงานแต่ละประเภท ทั้งนี้ แบบ ปส. 4 จะปรากฏรายละเอียดรายการค่าวัสดุ และค่าแรงงาน ซึ่งสอดคล้องตามประกาศที่กรมบัญชีกลางกำหนด ตามบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับถอดแบบฯ

แบบ ปส. 5

คือ แบบที่ใช้สรุปราคาค่าวัสดุและค่าแรงงาน ซึ่งปรากฏค่า Factor F (ค่าตัวเลขซึ่งกำหนดขึ้นตามมติคณะกรรมการควบคุมราคากลางใช้คุณราคาต่อหน่วยของต้นทุน (Unit Cost) ออกมาเป็น ราคาจ้างงานของโครงการ Factor F ประกอบด้วย ค่าอำนาจการ ดอกเบี้ย กำไร และภาษี หรือกล่าวโดยสรุปได้ว่า ค่า Factor F คือ ค่าดำเนินการนั่นเอง

แบบ ปส. 6

ใช้สรุปราคาค่าก่อสร้าง กรณีมีการก่อสร้างหลายงานหรือใช้เปรียบเทียบราคา

ส่วนที่ 4 แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน

4.1 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

หมายเหตุ ขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้ง 7 ขั้นตอน เป็นการแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบภาพรวมของการดำเนินงาน โดยในทางปฏิบัติ สนง.พมจ. สามารถประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมจากการประสานงานกับหน่วยบริการในพื้นที่ได้

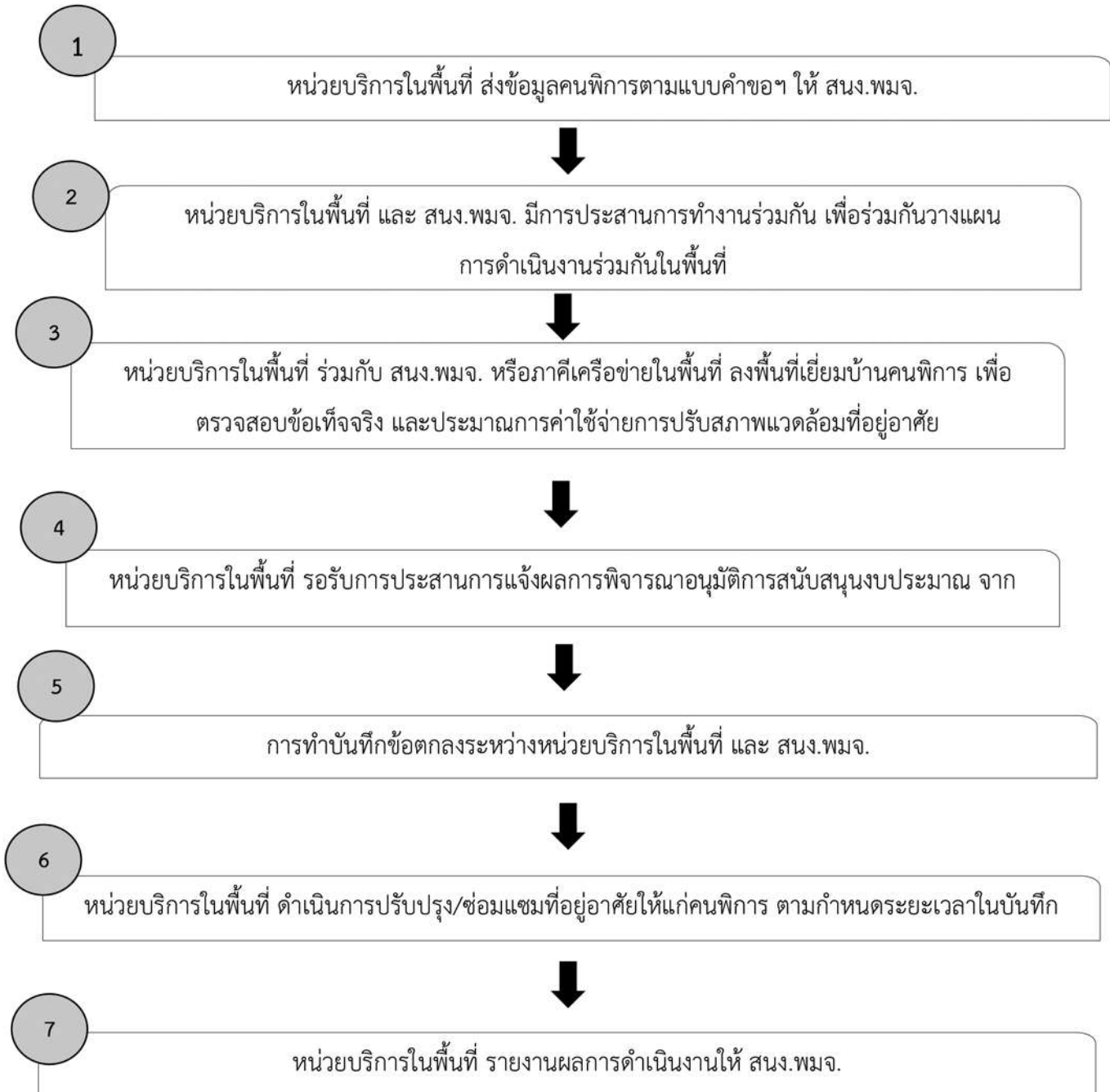
อธิบายขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
1	สนง.พมจ. ประชาสัมพันธ์ให้ อบต./เทศบาล ให้ได้ รับทราบข้อมูลข่าวสาร	<p>1.1 สนง.พมจ. ประชาสัมพันธ์ให้ อบต./เทศบาล เข้าร่วมเป็นหน่วยบริการในพื้นที่ (กรณี อบต./เทศบาล ได้รับการประกาศเป็นหน่วยบริการในพื้นที่ จากปีก่อนหน้าอยู่แล้วให้ข้ามขั้นตอนนี้)</p> <p>1.2 สนง.พมจ. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลแนวทางการดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการประจำปี ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ให้หน่วยบริการในพื้นที่รับทราบรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม เช่น วัตถุประสงค์ งบประมาณ ตัวชี้วัดการดำเนินงาน เป็นต้น พร้อมทั้งให้หน่วยบริการในพื้นที่ส่ง “แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ” (วิธีการที่หน่วยบริการในพื้นที่ ส่งข้อมูลแบบคำขอฯ ให้แก่ สนง.พมจ. สามารถใช้วิธีการใดก็ได้ตามความเหมาะสม อาทิ ส่งในรูปแบบเอกสารหรือส่งในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจาก อบต./เทศบาล บางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจาก สนง.พมจ.) แต่ในแบบคำขอฯ จะต้องปรากฏการลงลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอ และผู้สอบข้อเท็จจริง ตามแบบฟอร์มที่ พก. กำหนด โดยเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการ <u>ประกอบการยื่นคำขอฯ</u> ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมฯ (2) สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ (3) หนังสือยินยอมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ (4) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ (ที่อยู่อาศัยที่ยื่นขอปรับสภาพแวดล้อมฯ) (ถ้ามี) (5) สำเนาบัตรประชาชนของคนพิการ (ถ้ามี) (6) สรุปรายชื่อคนพิการที่สมควรได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยโดยผ่านกระบวนการประชาคมในพื้นที่ หรือการประชุมพิจารณาของหน่วยบริการในพื้นที่ (อบต./เทศบาล) (7) ภาพถ่ายสภาพบ้านของคนพิการ (ภาพก่อนปรับปรุง/ซ่อมแซม) (8) แบบสอบข้อเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการฯ

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
		<p>(9) แบบประมาณการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมฯ</p> <p>(10) แบบ ปร.4 ปร.5 และ ปร.6 (ถ้ามี) (กรณีที่มีการจัดจ้าง)</p> <p>หมายเหตุ หลักฐานตามข้อ (2) ถึง ข้อ (10) สนง.พมจ. สามารถให้หน่วยบริการในพื้นที่ส่งตามหลังได้ ก่อนถึงวันที่ สนง.พมจ. จะพิจารณาอนุมัติสนับสนุนงบประมาณ</p>
2	<p>สนง.พมจ. พิจารณาตรวจสอบเอกสารข้อมูลแบบคำขอฯ เบื้องต้น</p>	<p>สนง.พมจ. พิจารณาตรวจสอบเอกสารข้อมูลแบบคำขอฯ ที่หน่วยบริการในพื้นที่ได้จัดส่งให้ ทั้งนี้ สนง.พมจ. อาจขอให้มีการส่งเอกสารเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือคนพิการได้</p>
3	<p>การลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการ</p>	<p>สนง.พมจ. หรือหน่วยบริการในพื้นที่ ร่วมกันลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และประมาณการค่าใช้จ่ายการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ในขั้นตอนของการสอบข้อเท็จจริงให้ใช้ “แบบสอบข้อเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการที่ยื่นขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” ที่ปรากฏในเล่มคู่มือฉบับนี้</p>
4	<p>สนง.พมจ. ประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ อบต./เทศบาล</p>	<p>การพิจารณาอนุมัติการสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยบริการในพื้นที่กรณีเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้ สนง.พมจ. <u>เลือกวิธีการพิจารณาอนุมัติได้ตามความเหมาะสม ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังนี้</u></p> <p>4.1 พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) พิจารณาอนุมัติ</p> <p>4.2 จัดประชุมผ่านคณะทำงานพิจารณาการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการจังหวัด..... (เมื่อผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะทำงานฯ ชุดดังกล่าวแล้ว สามารถดำเนินการในขั้นตอนตามกระบวนการทำบันทึกข้อตกลง และนัดหมายหน่วยบริการในพื้นที่รับการสนับสนุนงบประมาณ)</p> <p>4.3 นำเสนอเข้าที่ประชุมเช่นเดียวกับกรณีเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยผ่าน “คณะทำงานเพื่อการพิจารณาวาระการประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด.....” และ “คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด.....” ตามลำดับ</p> <p>จากนั้น สนง.พมจ.จัดทำโครงการในภาพรวมระดับจังหวัด เพื่อขออนุมัติหลักการโครงการในการดำเนินการให้กับกลุ่มเป้าหมายคนพิการที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติ ตามข้อ 4.1 หรือ 4.2 หรือ 4.3 ต่อไป</p>

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
5	สนง.พมจ. จัดทำบันทึกข้อตกลง	สนง.พมจ. แจ้งผลการพิจารณาอนุมัติการสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยบริการในพื้นที่ และ “จัดทำบันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุน” จำนวน 2 ฉบับ (1 ฉบับ สำหรับ สนง.พมจ. และอีก 1 ฉบับสำหรับหน่วยบริการในพื้นที่) และนัดหมายหน่วยบริการในพื้นที่รับการสนับสนุนงบประมาณ
6	สนง.พมจ. ติดตามการดำเนินงานพร้อมทั้งรวบรวมการรายงานผลการดำเนินงานจาก อบต./เทศบาลในพื้นที่	สนง.พมจ. กำกับและติดตามการดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ เป็นระยะ ๆ ทั้งรูปแบบทางการหรือไม่เป็นทางการ โดยใช้ระยะเวลาตามที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุน เป็นกรอบในการติดตามการดำเนินงาน ทั้งนี้ การดำเนินงานในส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะต้องปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณนั้น ๆ
7	สนง.พมจ. รวบรวมและสรุปรายงานผลการดำเนินงานให้ พก.	สนง.พมจ. รวบรวมและสรุปรายงานผลการดำเนินงานที่ได้รับจากหน่วยบริการในพื้นที่ ส่งให้ตามแนวทางที่ พก. กำหนดในแต่ละปีงบประมาณนั้น ๆ

4.2 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยบริการในพื้นที่

หมายเหตุ ขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้ง 7 ขั้นตอน เป็นการแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบภาพรวมของ การดำเนินงาน โดยในทางปฏิบัติหน่วยบริการในพื้นที่ สามารถปรับใช้ตามความเหมาะสมตามบริบทในพื้นที่ได้

อธิบายขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยบริการในพื้นที่

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
1	หน่วยบริการในพื้นที่ ส่งข้อมูลคนพิการตาม แบบคำขอฯ ให้ สนง.พมจ.	<p>1.1 อบต./เทศบาล ซึ่งได้รับการประกาศเป็นหน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการสำรวจข้อมูลคนพิการในพื้นที่ที่มีความจำเป็นหรือประสงค์ ขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งเป็น หน่วยรับเรื่องในกรณีคนพิการเข้ามาติดต่อโดยตรง (walk-in) ในการ ขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ</p> <p>1.2 หน่วยบริการในพื้นที่ ใช้วิธีการประชาคมหรือประชุมหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคัดเลือกคนพิการ ที่มีคุณสมบัติสอดคล้อง เป็นไปตามระเบียบฯ และจัดส่งข้อมูลคนพิการตาม “แบบคำขอให้มี การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ” ส่งให้ สนง.พมจ. (วิธีการที่หน่วยบริการในพื้นที่ ส่งข้อมูลแบบคำขอฯ จะใช้วิธีการใดก็ได้ ตามความเหมาะสม อาทิ ส่งในรูปแบบเอกสาร หรือส่งในรูปแบบไฟล์ อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจาก อบต./เทศบาล บางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ห่างไกลจาก สนง.พมจ.) แต่ในแบบคำขอฯ จะต้องปรากฏการลงลายมือชื่อ ผู้ยื่นคำขอ และผู้สอบข้อเท็จจริง ตามแบบฟอร์มที่ พก. กำหนด โดยเอกสาร หลักฐานที่ต้องใช้ในการประกอบการยื่นคำขอฯ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมฯ (2) สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ (3) หนังสือยินยอมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ (4) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ (ที่อยู่อาศัยที่ยื่นขอปรับ สภาพแวดล้อมฯ) (ถ้ามี) (5) สำเนาบัตรประชาชนของคนพิการ (ถ้ามี) (6) สรุปรายชื่อคนพิการที่สมควรได้รับการปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยโดยผ่านกระบวนการประชาคมในพื้นที่ หรือการประชุมพิจารณา ของหน่วยบริการในพื้นที่ (7) ภาพถ่ายสภาพบ้านของคนพิการ (ภาพก่อนปรับปรุง/ซ่อมแซม) (8) แบบสอบข้อเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการฯ (9) ประมาณการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมฯ (10) แบบ ปร. 4 ปร.5 และ ปร.6 (ถ้ามี) (กรณีที่มีการจัดจ้าง) <p>หมายเหตุ หลักฐานตามข้อ (2) ถึง ข้อ (10) หน่วยบริการใน พื้นที่สามารถส่งเพิ่มเติมให้ สนง.พมจ. ก่อนถึงวันที่ สนง.พมจ. จะพิจารณา อนุมัติสนับสนุนงบประมาณ</p>

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
2	วางแผนการดำเนินงานร่วมกันในพื้นที่	หน่วยบริการในพื้นที่ ประสานงาน และวางแผนการดำเนินงานร่วมกับ สنج.พมจ. เช่น การวางแผนการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการ นอกจากนี้ ยังมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนข้อมูลเพิ่มเติมของคนพิการ ให้แก่ สنج.พมจ. เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือคนพิการ
3	การลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการ	หน่วยบริการในพื้นที่ หรือ สنج.พมจ. มอบหมายเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และประมาณการค่าใช้จ่ายการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ สنج.พมจ. พิจารณาสันับสนุนงบประมาณ ทั้งนี้ ขั้นตอนของการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ใช้ “แบบสอบถามข้อเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการที่ยื่นขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” ที่ปรากฏในเล่มคู่มือฉบับนี้
4	การรอแจ้งผลการพิจารณาจาก สنج.พมจ.	หน่วยบริการในพื้นที่ รอการแจ้งผลการพิจารณาอนุมัติการสนับสนุนงบประมาณจาก สنج.พมจ.
5	การทำบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยบริการในพื้นที่ และ สنج.พมจ.	เมื่อหน่วยบริการในพื้นที่ทราบผลการพิจารณาอนุมัติงบประมาณจาก สنج.พมจ. ๆ จะมีการนัดหมายหน่วยบริการในพื้นที่นำเอกสารหลักฐานการรับเงิน กรณีมอบอำนาจให้มีหนังสือมอบอำนาจ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบ และผู้รับมอบอำนาจพร้อมด้วยหนังสือปะหน้าจากหน่วยบริการในพื้นที่ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว ให้หน่วยบริการในพื้นที่นำส่งใบสำคัญรับเงิน (แบบ 5) ประกอบหลักฐานการรับเงิน พร้อมกับการลงนามใน “บันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุน” จำนวน 2 ฉบับ (1 ฉบับ สำหรับ สنج.พมจ. และอีก 1 ฉบับสำหรับหน่วยบริการในพื้นที่) และมอบการสนับสนุนงบประมาณปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
6	หน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ	หน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ด้วยวิธีการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบของทางราชการ โดยใช้บันทึกข้อตกลงฯ เป็นกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน
7	หน่วยบริการในพื้นที่ รายงานผลการดำเนินงานให้ สنج.พมจ.	หน่วยบริการในพื้นที่ รายงานผลการดำเนินงานให้แก่ สنج.พมจ. ตามแบบฟอร์มที่ พก. พร้อมหลักฐานการเบิกจ่าย โดยหลักฐานการเบิกจ่ายส่งเฉพาะไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ให้ สنج.พมจ. ตามกำหนดระยะเวลาที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงฯ

4.3 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

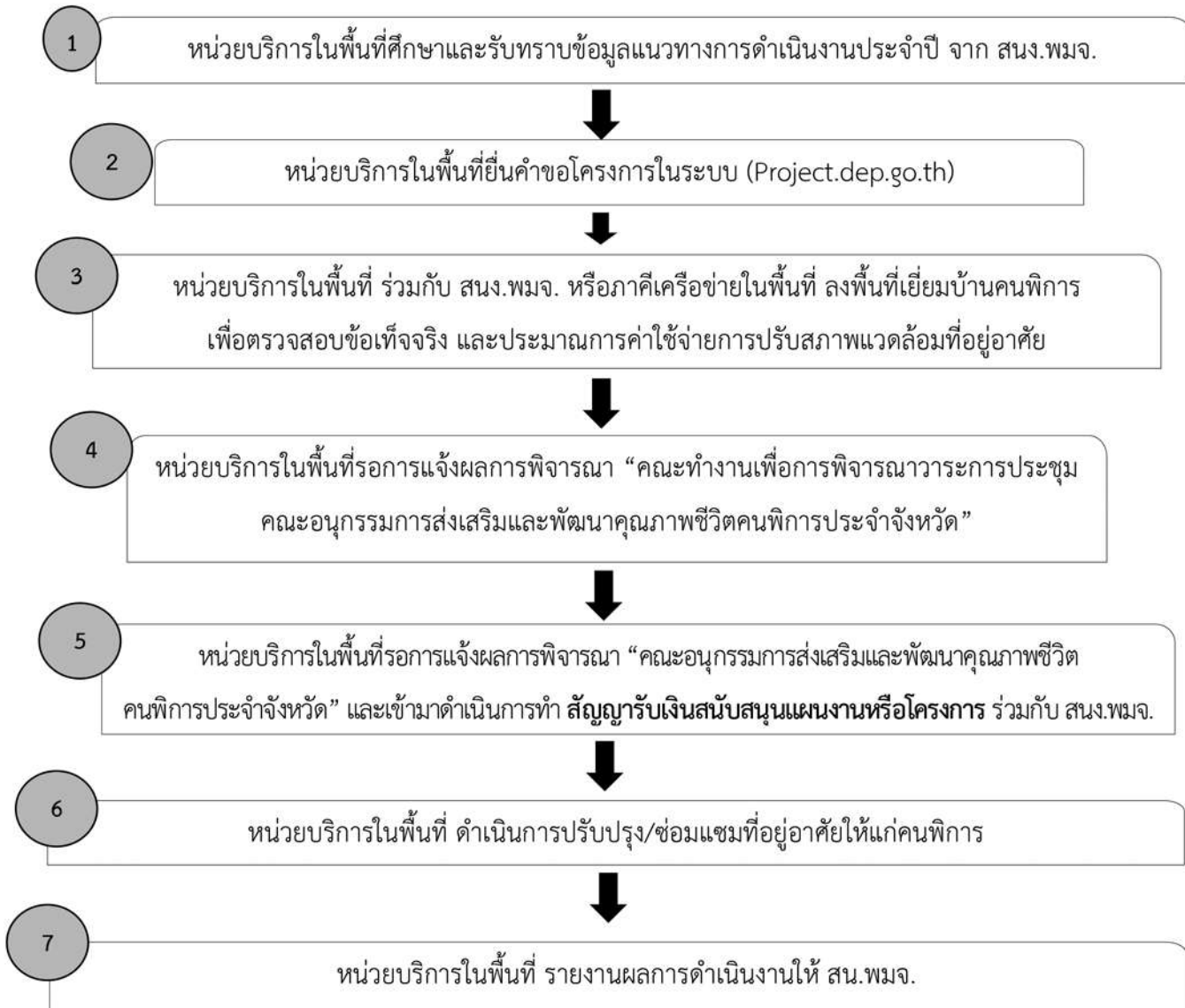

อธิบายขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
1	สนง.พมจ. ประชาสัมพันธ์ให้ อบต./เทศบาล ให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร	<p>1.1 สนง.พมจ. ประชาสัมพันธ์ให้ อบต./เทศบาล เข้าร่วมเป็นหน่วยบริการในพื้นที่ (กรณี อบต./เทศบาล ได้รับการประกาศเป็นหน่วยบริการในพื้นที่จากปีที่ผ่านมาอยู่แล้ว ให้ข้ามขั้นตอนนี้)</p> <p>1.2 สนง.พมจ. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลแนวทางการดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ประจำปี ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ให้หน่วยบริการในพื้นที่ ได้รับทราบรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม เช่น วัตถุประสงค์ งบประมาณในภาพรวมของจังหวัดที่ส่วนกลางได้โอนจัดสรร ตัวชี้วัดการดำเนินงาน เป็นต้น พร้อมทั้งให้หน่วยบริการในพื้นที่ส่ง “แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ” (วิธีการที่หน่วยบริการในพื้นที่ ส่งข้อมูลแบบคำขอฯ ให้แก่ สนง.พมจ. จะใช้วิธีการใดก็ได้ตามความเหมาะสม อาทิ ส่งในรูปแบบเอกสาร หรือส่งในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจาก อบต./เทศบาล บางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจาก สนง.พมจ.) แต่ในแบบคำขอฯ จะต้องปรากฏการลงลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอ และผู้สอบข้อเท็จจริง ตามแบบฟอร์มที่ พก. กำหนด โดยเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการประกอบการยื่นคำขอฯ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมฯ (2) สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ (3) หนังสือยินยอมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ (4) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ (ที่อยู่อาศัยที่ยื่นขอปรับสภาพแวดล้อมฯ) (ถ้ามี) (5) สำเนาบัตรประชาชนของคนพิการ (ถ้ามี) (6) สรุปรายชื่อคนพิการที่สมควรได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยโดยผ่านกระบวนการประชาคมในพื้นที่ หรือการประชุมพิจารณาของหน่วยบริการในพื้นที่ (7) ภาพถ่ายสภาพบ้านของคนพิการ (ภาพก่อนปรับปรุง/ซ่อมแซม) (8) แบบสอบข้อเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการฯ (9) แบบประมาณการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมฯ (10) แบบ ปร.4 ปร.5 และ ปร.6 (ถ้ามี) (กรณีที่มีการจัดจ้าง) <p>หมายเหตุ หลักฐานตามข้อ (2) ถึง ข้อ (10) สนง.พมจ. สามารถให้หน่วยบริการในพื้นที่ส่งตามหลังได้ ก่อนถึงวันที่ สนง.พมจ. จะพิจารณาอนุมัติสนับสนุนเงินกองทุนฯ</p>
2	สนง.พมจ. พิจารณาตรวจสอบเอกสารข้อมูลแบบคำขอฯ เบื้องต้น	<p>สนง.พมจ. พิจารณาตรวจสอบเอกสารข้อมูลแบบคำขอฯ ที่หน่วยบริการในพื้นที่ได้จัดส่งให้ ทั้งนี้ สนง.พมจ. อาจขอให้มีการส่งเอกสารเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือคนพิการได้</p>

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
3	การลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน คนพิการ	สนง.พมจ. หรือหน่วยบริการในพื้นที่ ร่วมกันลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และประมาณการค่าใช้จ่ายการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ในขั้นตอนของการสอบข้อเท็จจริงให้ใช้ “แบบสอบข้อเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการที่ยื่นขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” ที่ปรากฏในเล่มคู่มือฉบับนี้
4	การจัดทำและเสนอ โครงการขอรับเงิน กองทุนฯ	เสนอข้อมูลที่รวบรวมเข้า “คณะทำงานเพื่อการพิจารณาวาระการประชุม คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด” เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบคนพิการที่สมควรได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ และ “คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด” ตามลำดับ เพื่อพิจารณาการอนุมัติคนพิการที่สมควรได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ฯ
5	การจัดทำรายงาน การประชุม	สนง.พมจ. จัดทำรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด พร้อมทั้งส่งสำเนารายงานการประชุมฯ ให้กองกองทุน และส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ เพื่อรวบรวมข้อมูลโครงการที่ผ่านการอนุมัติ ทั้งนี้ สนง.พมจ. สามารถส่งข้อมูลให้กองทุนฯ ทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ
6	การจัดทำสัญญา รับเงินอุดหนุนจาก กองทุนฯ และเบิกจ่าย เงินกองทุนฯ	สนง.พมจ. นัดหมายหน่วยบริการในพื้นที่ เพื่อทำสัญญา รับเงินอุดหนุน (ตามแบบฟอร์ม “สัญญา รับเงินสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ” ที่กองทุนฯ กำหนด) พร้อมทั้งสนับสนุนเงินกองทุนฯ ให้แก่หน่วยบริการในพื้นที่
7	สนง.พมจ. ส่งสัญญา รับเงินสนับสนุน โครงการฯ ให้ กองทุนฯ	สนง.พมจ. จัดส่งสัญญา รับเงินสนับสนุนโครงการฯ (ต้นฉบับ/คูฉบับ) ให้กองกองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ (กทพ.) พร้อมสำเนาเอกสารประกอบสัญญา และใบเสร็จรับเงิน หรือสำเนาแบบ 5 ให้ กทพ. ทั้งนี้ ให้ สนง.พมจ. กรอกข้อมูลรายละเอียดในสัญญา รับเงินสนับสนุน แผนงานหรือโครงการ ผ่านระบบสนับสนุนโครงการ (Project.dep.go.th) ด้วย
8	สนง.พมจ. ติดตามการ ดำเนินงานและรวบรวม การรายงานผลการ ดำเนินงานจากหน่วย บริการในพื้นที่	สนง.พมจ. กำกับและติดตามการดำเนินงานปรับสภาพ แวดล้อมที่อยู่อาศัย สำหรับคนพิการ เป็นระยะ ๆ ทั้งรูปแบบ ทางการหรือไม่เป็นทางการโดยใช้ สัญญา รับเงินสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ เป็นกรอบระยะเวลา ในการดำเนินงาน และรวบรวม ตรวจสอบเอกสารการรายงาน ผลตามที่หน่วยบริการในพื้นที่จัดส่งให้ สนง.พมจ.
9	สนง.พมจ. นำเสนอ ผลการดำเนินงานให้ คณะอนุกรรมการฯ	นำเสนอผลการดำเนินงานให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด รับทราบ
10	สนง.พมจ. รายงานผลการ ดำเนินงานให้กองทุนฯ	สนง.พมจ. รายงานผลการดำเนินโครงการผ่านระบบ สนับสนุนโครงการ (Project.dep.go.th) ภายใน 30 วัน นับตั้ง แต่วันที่ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ

4.4 แผนผังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยบริการในพื้นที่

อธิบายขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยบริการในพื้นที่

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
1	สนง.พมจ. ประชาสัมพันธ์ หน่วยบริการในพื้นที่ รับทราบข้อมูล แนวทางการดำเนินงาน ประจำปี	<p>หน่วยบริการในพื้นที่ ศึกษาและรับทราบรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม เช่น วัตถุประสงค์ งบประมาณในภาพรวมของจังหวัด ที่ส่วนกลางได้ออนจัดสรร ตัวชี้วัดการดำเนินงาน เป็นต้น พร้อมทั้งส่ง “แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ” (วิธีการที่หน่วยบริการในพื้นที่ ส่งข้อมูลแบบคำขอฯ ให้แก่ สนง.พมจ. จะใช้วิธีการใดก็ได้ตามความเหมาะสม อาทิ ส่งในรูปแบบเอกสาร หรือ ส่งในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจาก อบต./เทศบาล บางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจาก สนง.พมจ.) แต่ในแบบคำขอฯ จะต้องปรากฏการลงลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอ และผู้สอบข้อเท็จจริง ตามแบบฟอร์มที่ พก. กำหนด โดยเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการ <u>ประกอบการยื่นคำขอฯ</u> ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมฯ (2) สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ (3) หนังสือยินยอมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ (4) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ (ที่อยู่อาศัยที่ยื่นขอปรับสภาพแวดล้อมฯ) (ถ้ามี) (5) สำเนาบัตรประชาชนของคนพิการ (ถ้ามี) (6) สรุปรายชื่อคนพิการที่สมควรได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยโดยผ่านกระบวนการประชาคมในพื้นที่ หรือการประชุมพิจารณาของหน่วยบริการในพื้นที่ (7) ภาพถ่ายสภาพบ้านของคนพิการ (ภาพก่อนปรับปรุง/ซ่อมแซม) (8) แบบสอบข้อเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการฯ (9) แบบประมาณการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมฯ (10) แบบ ปร.4 ปร.5 และ ปร.6 (ถ้ามี) (กรณีที่มีการจัดจ้าง) <p>หมายเหตุ หลักฐานตามข้อ (2) ถึง ข้อ (10) สนง.พมจ. สามารถให้หน่วยบริการในพื้นที่ส่งตามหลังได้ ก่อนถึงวันที่ สนง.พมจ. จะพิจารณาอนุมัติสนับสนุนเงินกองทุนฯ</p>
2	หน่วยบริการในพื้นที่ยื่น คำขอโครงการในระบบ Project.dep.go.th	<p>วิธีการยื่นขอรับการสนับสนุนโครงการผ่านระบบ Project.dep.go.th จำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) กรณีหน่วยบริการในพื้นที่ (ยื่นในนามศูนย์บริการคนพิการทั่วไป) สามารถยื่นโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน ผ่านทางระบบฯ ได้โดยตรง (และรอการตรวจสอบข้อมูลที่ยื่นในระบบฯ จาก สนง.พมจ. ต่อไป)

ที่	ขั้นตอน	คำอธิบายแนวทาง/ขั้นตอน
		(2) กรณีหน่วยบริการในพื้นที่ (ยื่นในนาม อบต./เทศบาล) ให้ส่งเอกสารโครงการที่ขอรับการสนับสนุน ส่งให้ สนง.พมจ. โดยศูนย์บริการ คนพิการระดับจังหวัด เป็นผู้ตรวจสอบความเรียบร้อย และยื่นโครงการ ผ่านระบบ Project.dep.go.th ให้แก่ อบต./เทศบาล
3	การลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน คนพิการ	หน่วยบริการในพื้นที่ และ สนง.พมจ. ร่วมกันลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และประมาณการค่าใช้จ่ายการปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย ในขั้นตอนของการสอบข้อเท็จจริงให้ใช้ “แบบสอบข้อเท็จจริง สภาพครอบครัวของคนพิการที่ยื่นขอรับการปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย” ที่ปรากฏในเล่มคู่มือฉบับนี้
4	หน่วยบริการในพื้นที่รอ การแจ้งผลการพิจารณา “คณะทำงานเพื่อการ พิจารณาวาระการประชุม คณะอนุกรรมการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการประจำจังหวัด	หน่วยบริการในพื้นที่ รอรับการประสานการแจ้งผลการพิจารณา “คณะทำงานเพื่อการพิจารณาวาระการประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด” เช่น ประสานแจ้งผลการ พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อโครงการที่หน่วยบริการในพื้นที่ยื่นขอรับการ สนับสนุน ประสานแจ้งขอให้หน่วยบริการในพื้นที่จัดส่งเอกสารหลักฐาน เพิ่มเติม เป็นต้น ก่อนที่ สนง.พมจ. จะได้นำเสนอโครงการต่อคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ
5	หน่วยบริการในพื้นที่ รอการแจ้งผลการพิจารณา “คณะอนุกรรมการ ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการประจำจังหวัด”	หน่วยบริการในพื้นที่รอการแจ้งผลการพิจารณา “คณะอนุกรรมการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด” ทั้งนี้ เมื่อทราบผลการพิจารณา ว่าคณะอนุกรรมการฯ อนุมัติโครงการแล้ว สนง.พมจ. จึงมีการนัดหมายหน่วย บริการในพื้นที่เข้ามาทำสัญญารับเงินสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ
6	หน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการปรับปรุง/ ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ให้แก่คนพิการ	หน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ หน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ด้วยวิธีการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบของทางราชการ โดยใช้ สัญญารับเงิน สนับสนุนแผนงานหรือโครงการ เป็นกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน
7	หน่วยบริการในพื้นที่ รายงานผลการดำเนินงาน ให้ สนง.พมจ.	หน่วยบริการในพื้นที่ รายงานผลการดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่ อาศัยสำหรับคนพิการ ให้ สนง.พมจ. ผ่านระบบ Project.dep.go.th

ส่วนที่ 5 การรายงานผล

การรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ จำแนกรูปแบบและวิธีการของการรายงานผล การดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) กรณีเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ดังนี้

5.1 การรายงานผล (กรณีงบประมาณ)

หน่วยบริการในพื้นที่ (อปต./เทศบาล) รายงานผลการดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พร้อมส่งหลักฐานต่าง ๆ ส่งให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (สนง.พมจ.) และ สนง.พมจ. จัดส่งให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยมีรายการเอกสารและรูปแบบการส่งรายงาน ดังตาราง

ที่	เอกสารหลักฐาน	หน่วยบริการในพื้นที่ จัดเก็บในรูปแบบ		สนง.พมจ. รวบรวมจากหน่วยบริการ ในพื้นที่และจัดเก็บในรูปแบบ		พท. รวบรวมจาก สนง.พมจ. และจัดเก็บในรูปแบบ	
		เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (โดยขอความร่วมมือ พมจ. สแกนไฟล์ส่งให้ พท.)
1	แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	—	✓
2	สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	—	✓
3	หนังสือยินยอมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	—	✓

ที่	เอกสารหลักฐาน	หน่วยบริการในพื้นที่ จัดเก็บในรูปแบบ		สนง.พมด. รวบรวมจากหน่วยบริการ ในพื้นที่และจัดเก็บในรูปแบบ		พก. รวบรวมจาก สนง.พมจ. และจัดเก็บในรูปแบบ	
		เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (โดยขอความร่วมมือ พมจ. สแกนไฟล์ส่งให้ พก.)
4	สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ (ที่อยู่อาศัยที่ยื่นขอปรับ สภาพแวดล้อมฯ) (ถ้ามี)	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	-	✓
5	สำเนาบัตรประชาชนของ คนพิการ (ถ้ามี)	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	-	✓
6	รายงานการประชุมประชาคม หรือ สรุปรายชื่อคนพิการที่ผ่านการ ประชาคม หรือ รายงานการประชุม พิจารณาของหน่วยบริการในพื้นที่	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	-	✓
7	บันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุน	✓	-	✓	-	-	✓
8	แบบสอบถามข้อเท็จจริงสภาพ ครอบครัวของคนพิการ	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	-	✓
9	ประมาณการค่าใช้จ่ายในการปรับ สภาพแวดล้อมฯ และ ปร. 4 ปร. 5 ปร. 6 (ถ้ามี) (กรณีที่มีการจัดจ้าง)	✓ หรือ	✓	✓ หรือ	✓	-	✓
10	ใบสำคัญรับเงินที่ สนง.พมจ. สนับสนุนงบประมาณให้ อบต./ เทศบาล	-	✓	✓	-	-	✓

ที่	เอกสารหลักฐาน	หน่วยบริการในพื้นที่ จัดเก็บในรูปแบบ		สนง.พมจ. รวบรวมจากหน่วยบริการ ในพื้นที่และจัดเก็บในรูปแบบ		พท. รวบรวมจาก สนง.พมจ. และจัดเก็บในรูปแบบ	
		เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (โดยขอความร่วมมือ พมจ. สแกนไฟล์ส่งให้ พท.)
11	แบบรายงานการปรับสภาพ แวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่ คนพิการ ประจำปีงบประมาณ	-	✓	-	✓	✓	✓ และ
12	ภาพถ่ายสภาพบ้านคนพิการ (ก่อนปรับปรุง/ซ่อมแซม)	✓	หรือ	✓	หรือ	-	✓
13	ภาพถ่ายสภาพบ้านคนพิการ (หลังปรับปรุง/ซ่อมแซม)	✓	หรือ	✓	หรือ	-	✓
14	เอกสารหลักฐานตาม กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และ หลักฐานการเบิกจ่าย	✓ (ต้นฉบับ)	-	-	✓	-	✓

เมื่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (สนง.พมจ.) ได้รับรายงานผลการดำเนินงานจากหน่วยบริการในพื้นที่แล้ว ขอความร่วมมือ สนง.พมจ. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ก่อนส่งรายงานผลให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งนี้ ในส่วนของรายการเอกสาร ข้อที่ 11 “แบบรายงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ประจำปีงบประมาณ ...” ขอความร่วมมือ สนง.พมจ. จัดส่งในรูปแบบลายลักษณ์อักษร (พร้อมทั้งลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มตามที่ พท. กำหนด) และสแกนไฟล์ส่งให้ พท. ส่วนรายการเอกสารข้ออื่น ๆ ที่ปรากฏตามตารางข้างต้น ขอความร่วมมือสแกนไฟล์ (โดยไม่ต้องจัดส่งในรูปแบบเอกสาร) และอัปโหลดลงใน QR code ที่ สนง.พมจ. จัดทำขึ้น ส่งให้ พท. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ prubban.rpdps@gmail.com หนึ่ง เอกสารหลักฐานทั้งหมดให้ สนง.พมจ. ได้จัดเก็บไปยังที่ทำการของ สนง.พมจ. เพื่อรองรับ การตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยตรวจสอบอื่น ๆ ต่อไป

ที่อยู่ในการจัดส่งเอกสารรายงานผล (กรณีงบประมาณ) :

กลุ่มส่งเสริมสิทธิ กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ (กสส.)

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เลขที่ 255 อาคาร 60 ปี กรมประชาสงเคราะห์ ถนนราชวิถี

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : prubban.rpdps@gmail.com

● **ผู้ประสานงาน (กรณีงบประมาณ) :**

76 จังหวัด : นางสาวสิริณัฐ์ อ่อนใส (ผอ.กลุ่มส่งเสริมสิทธิ) และนายชวณม อุบลสุวรรณ (นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ)

เบอร์โทรศัพท์ 02 354 3388 ต่อ 207

● **ช่องทางติดต่อประสานงาน / สอบถามข้อมูล**

กลุ่มส่งเสริมสิทธิ กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

เบอร์โทรศัพท์ 02 354 3388 ต่อ 207

ไลน์กลุ่ม “ปรับสภาพบ้านคนพิการ” โดยสามารถสแกนเข้าไลน์กลุ่ม ตาม QR code ที่ปรากฏด้านล่างนี้

5.2 การรายงานผล (กรณีเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)

ที่	เอกสารหลักฐาน	หน่วยบริการในพื้นที่ จัดเก็บในรูปแบบ		สนง.พมจ. รวบรวมจาก หน่วยบริการในพื้นที่ และจัดเก็บในรูปแบบ		พก. รวบรวมจาก สนง.พมจ. และจัดเก็บในรูปแบบ	
		เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (โดยขอความร่วมมือ พมจ. สแกนไฟล์ส่งให้ พก.)
1	แบบคำขอให้มีการปรับ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓
2	สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓
3	หนังสือยินยอมการปรับ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓
4	สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ (ที่อยู่อาศัยที่ยื่นขอปรับ สภาพแวดล้อมฯ) (ถ้ามี)	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓
5	สำเนาบัตรประชาชนของคนพิการ (ถ้ามี)	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓
6	รายงานการประชุมประชาคม หรือ สรุปรายชื่อคนพิการที่ผ่าน กระบวนการประชาคม หรือรายงาน การประชุมพิจารณาของ หน่วยบริการในพื้นที่	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓

ที่	เอกสารหลักฐาน	หน่วยบริการในพื้นที่ จัดเก็บในรูปแบบ		สนง.พมจ. รวบรวมจาก หน่วยบริการในพื้นที่ และจัดเก็บในรูปแบบ		พท. รวบรวมจาก สนง.พมจ. และจัดเก็บในรูปแบบ	
		เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (โดยขอความร่วมมือ พมจ. สแกนไฟล์ส่งให้ พท.)
7	แบบสอบถามเท็จจริงสภาพ ครอบครัวของคนพิการ	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	—	✓
8	ประมาณการค่าใช้จ่ายในการปรับ สภาพแวดล้อมฯ และ บร. 4 บร. 5 บร. 6 (ถ้ามี) (กรณีที่มีการจัดจ้าง)	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	—	✓
9	รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการประจำจังหวัด	—	—	—	—	—	✓
10	สัญญารับเงินสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	✓	—
11	เอกสารหลักฐานการโอนเงิน เช่น ใบสำคัญรับเงิน แบบแจ้งข้อมูล การรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online เป็นต้น	✓	—	✓	—	✓	✓
12	ภาพถ่ายสภาพบ้านคนพิการ (ก่อนปรับปรุง/ซ่อมแซม)	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	✓ หรือ	—	✓

ที่	เอกสารหลักฐาน	หน่วยบริการในพื้นที่จัดเก็บในรูปแบบ		สนง.พมจ. รวบรวมจากหน่วยงานบริการในพื้นที่ และจัดเก็บในรูปแบบ		พท. รวบรวมจาก สนง.พมจ. และจัดเก็บในรูปแบบ	
		เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	สำเนาเอกสารหรือไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	เอกสาร	ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (โดยขอความร่วมมือ พมจ. สแกนไฟล์ส่งให้ พท.)
13	ภาพถ่ายสภาพบ้านคนพิการ (หลังปรับปรุง/ซ่อมแซม)	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓
14	เอกสารหลักฐานตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และหลักฐานการเบิกจ่าย	✓	—	—	✓	—	✓
15	แบบสรุปแผนงานสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สำหรับคนพิการ	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓
16	แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี	—	—	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓
17	หลักฐานการคืนเงินเหลือจ่าย (ถ้ามี)	✓	หรือ ✓	✓	หรือ ✓	—	✓

ทั้งนี้ การรายงานผลกรณีใช้เงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้รายงานผ่านระบบสนับสนุนโครงการ (Project.dep.go.th) โดยการสแกนไฟล์ผ่านระบบทุกขั้นตอน ส่วนเอกสารต้นฉบับให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เก็บรวบรวมไว้สำหรับรองรับการตรวจสอบในกรณีที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยตรวจสอบอื่น ๆ เรียกตรวจสอบเอกสาร

- กรณีดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการโดยใช้เงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรุณาส่งรายงานผลการดำเนินงาน ⇓

ที่อยู่ในการจัดส่งเอกสารรายงานผล (กรณีเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)

กลุ่มส่งเสริมและสนับสนุนโครงการ กองกองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ

อาคารเอวิออน เลขที่ 914 ถนนพระราม 5 ซอยระนอง 2

แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : projectdep99@gmail.com

- ช่องทางการติดต่อประสานงาน / สอบถามข้อมูล (เพิ่มเติม)

กลุ่มส่งเสริมและสนับสนุนโครงการ กองกองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ

เบอร์โทรศัพท์ 0 2106 9345 หรือช่องทาง Line official “ProjectSupportClinic”

ผู้ประสานงาน

ภาคเหนือ : นางสาวลฤดี สมนึก (นักพัฒนาสังคม)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : นายอภิเชษฐ์ นันทพรพงษ์ (นักพัฒนาสังคม)

ภาคกลาง : นายปรัตถกร แซ่ดี (นักพัฒนาสังคม)

ภาคใต้ : นางสาวชมพูท สุตาเดช (นักพัฒนาสังคม)

Line official

“ProjectSupportClinic”

5.3 การรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวม (ทั้งกรณีเงินงบประมาณ และเงินกองทุนฯ)

การรายงานผลการดำเนินงานปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ทั้งกรณีการดำเนินงานโดยใช้**งบประมาณ** **รายจ่ายประจำปี** และ**เงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ** กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ขอความร่วมมือ สนง.พมจ. รายงานผลการดำเนินงานผ่านทาง **Google Sheets** เพื่อให้สามารถกำกับและติดตามผลการดำเนินงาน (ในลักษณะข้อมูลเชิงสะสม) ได้อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การรายงานผลการดำเนินงาน พก. ได้กำหนดสิทธิ์การรายงานผลให้แก่เจ้าหน้าที่ สนง.พมจ. ผ่านไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (Gmail) เพื่อให้ข้อมูลการรายงานผลซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของคนพิการมีความปลอดภัย โดยข้อมูลจะเห็นร่วมกัน เฉพาะ พก. กับจังหวัดนั้น ๆ เท่านั้น) อนึ่ง หากเจ้าหน้าที่ สนง.พมจ. มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ในการทำหน้าที่รายงานผลการดำเนินงาน สามารถประสานแจ้งเพื่อขอรับการกำหนดสิทธิ์ผ่านบัญชี gmail ได้ที่กองส่งเสริมสิทธิ และสวัสดิการคนพิการ ตามเบอร์โทรศัพท์ข้างต้น

อนึ่ง พก. จึงขอความร่วมมือ สนง.พมจ. รายงานผลหรือ update ผลการดำเนินงาน ผ่าน **Google Sheets** ให้เป็น **ปัจจุบัน ภายในวันที่ 28 ของทุกเดือน**

ภาคผนวก

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ
การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการในเรื่อง
การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การให้บริการผู้ช่วยคนพิการ การคุ้มครองสิทธิคนพิการ
ที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และการส่งเสริมสิทธิผู้ดูแลคนพิการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว
เหมาะสม ทัวถึง และเป็นธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (๑๐)
วรรคสามและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ
การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการ
ที่ไม่มีผู้ดูแล และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒

(๒) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการ
ที่ไม่มีผู้ดูแล และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้ช่วยคนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคลเพื่อให้
สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใด
ที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า คนพิการที่ไม่มีบิดา มารดา บุตร สามี
ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลในครอบครัวที่รับคนพิการไว้ดูแลหรืออุปการะเลี้ยงดู หรือมีแต่ไม่สามารถ
ดูแลอุปการะเลี้ยงดูได้

“กิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต” หมายความว่า การใช้ชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมของคนพิการตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

“การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” หมายความว่า การก่อสร้าง การเพิ่มเติม การปรับปรุง การซ่อมแซม หรือตัดแปลงที่อยู่อาศัยบางส่วน หรือทั้งหมด โดยอาศัยการออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการอื่นใด เพื่อขจัดอุปสรรคหรือจัดให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตในที่อยู่อาศัยนั้นให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความพิการ รวมถึงความปลอดภัยและสุขอนามัยของคนพิการสู่การมีสุขภาวะที่ดี

“หน่วยบริการในพื้นที่” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หรือองค์กรอื่นตามที่อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด แล้วแต่กรณี

“สถานสงเคราะห์เอกชน” หมายความว่า สถานสงเคราะห์ที่องค์กรภาคเอกชนจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แก่คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ ทั้งนี้ อาจใช้ชื่ออื่นใด แต่ดำเนินการในรูปแบบสถานสงเคราะห์

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

“กรม” หมายความว่า กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป” หมายความว่า ศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ข้อ ๕ ให้อธิบดีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดแบบคำขอ เอกสารแบบฟอร์ม คู่มือการปฏิบัติและการดำเนินการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือดำเนินการอื่น ตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะอนุกรรมการส่งเสริมสิทธิสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

ข้อ ๖ ให้มีคณะอนุกรรมการส่งเสริมสิทธิสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง ประกอบด้วย

รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ และผู้แทนกรุงเทพมหานคร เป็นอนุกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรของคนพิการแต่ละประเภท

จำนวนเจ็ดคน และแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญภาคเอกชนด้านกฎหมาย ด้านสุขภาพ ด้านสังคมสงเคราะห์ จำนวนสามคน เป็นอนุกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรม จำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๗ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาบังคับใช้กับวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและการประชุมของคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ ๘ ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เหมาะสม เป็นธรรมและทั่วถึง

(๒) ให้คำแนะนำ นิเทศ ติดตามผล ประเมินผล การดำเนินงานตามมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

(๓) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการประจำปี เพื่อเสนอคณะกรรมการ

(๔) ให้ความเห็นเกี่ยวกับอัตราเงินและรายการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบนี้

(๕) พิจารณากลับกรองและให้ความเห็นเกี่ยวกับโครงการที่สถานสงเคราะห์เอกชนยื่นขอรับเงินอุดหนุนตามระเบียบนี้

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดทำหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการในจังหวัด

หมวด ๒

การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ข้อ ๑๐ คนพิการมีสิทธิได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีบัตรประจำตัวคนพิการ

(๒) อาศัยอยู่ในสถานที่แห่งนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ยกเว้นกรณีเกิดความพิการในภายหลัง

(๓) ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงหรือไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ

(๔) มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ

(๕) ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐแห่งอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

(๖) ในกรณีคนพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือสิทธิอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น ต้องมีหลักฐานความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้มีสิทธิครอบครอง ผู้มีสิทธิอยู่อาศัย หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ปกครองดูแลสถานที่แห่งนั้น และจะไม่เพิกถอนความยินยอมตราบิตที่คนพิการยังอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น

กรณีเป็นบ้านเช่าหรือห้องเช่าจะต้องมีหลักฐานให้คนพิการได้เช่าอยู่อาศัยไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และยินยอมให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยที่อยู่อาศัยควรออกแบบในลักษณะเคลื่อนย้ายได้

ข้อ ๑๑ วิธีการยื่นคำขอหรือการแจ้งเรื่องการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ หรือบุคคลอื่นใดที่พบเห็นคนพิการมีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงหรือไม่เหมาะสม กับสภาพความพิการรวมถึงพิจารณาจากผลการสำรวจและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านที่อยู่อาศัย ของเจ้าหน้าที่ ดำเนินการยื่นคำขอหรืออำนวยความสะดวกให้คนพิการในการแจ้งเรื่องการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นหรือแจ้งต่อกรม อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ประชานชุมชน องค์กรเอกชน หรือหน่วยบริการในพื้นที่ตามที่อธิบดี หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศกำหนด

(๒) ในจังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการประจำจังหวัด อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประชานชุมชน องค์กรเอกชน หรือหน่วยบริการในพื้นที่ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศกำหนด

อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้มีการยื่นคำขอหรือการแจ้งเรื่อง รวมถึงการอนุมัติผ่านช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์ได้

ข้อ ๑๒ เมื่อได้รับคำขอหรือการแจ้งเรื่องตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและความเหมาะสม พร้อมทั้งอาจขอให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม การอำนวยความสะดวกและรวดเร็วต่อคนพิการ รวมทั้งประสานงานกับผู้มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการช่างก่อสร้าง เพื่อประมาณการรายการและราคาที่ต้องมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

ข้อ ๑๓ การพิจารณาอนุมัติให้คนพิการได้รับสิทธิในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ในท้องที่ จังหวัดอื่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ สำหรับวิธีการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๑๔ การดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ขอความร่วมมือหน่วยบริการในพื้นที่ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ผู้นำชุมชน หรืออาสาสมัคร

ร่วมกันดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการแล้วจัดทำรายงานผลต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ เพื่อเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่อไป

ข้อ ๑๕ อัตราการเงินและรายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ อาจมีค่าตอบแทนให้ผู้มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการก่อสร้าง หรือผู้มาช่วยงานก่อสร้าง และการจัดทำป้ายด้วยก็ได้

หมวด ๓ การมีผู้ช่วยคนพิการ

ข้อ ๑๖ บุคคลใดประสงค์จะเป็นผู้ช่วยคนพิการให้ยื่นคำขอเพื่อเข้ารับการอบรมต่อหน่วยงานดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อมกรม หรือหน่วยบริการในพื้นที่ หรือหน่วยงานอื่น ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อบริษัทพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หน่วยบริการในพื้นที่ หรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นผู้ช่วยคนพิการ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๑๗ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๑๖ แล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นความประสงค์เป็นผู้ช่วยคนพิการแล้วเสนอความเห็นต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาคัดเลือกและส่งเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ช่วยคนพิการและให้ยื่นคำขอรับจัดแจ้งผู้ช่วยคนพิการต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เมื่อกรมรับจัดแจ้งแล้วให้แจ้งรายชื่อและสถานที่ติดต่อของผู้ช่วยคนพิการ ที่รับจัดแจ้งต่อหน่วยบริการในพื้นที่ หรือประกาศผ่านทางเว็บไซต์ และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นต่อไป

การฝึกอบรมหลักสูตรผู้ช่วยคนพิการตามวรรคหนึ่ง กรมอาจจัดฝึกอบรมเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนจัดฝึกอบรมแทน ทั้งนี้ ตามหลักสูตรและวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด รวมทั้งอาจยื่นคำขอเพื่อเสนออธิบดีพิจารณาอนุมัติให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรใกล้เคียงหรือสำเร็จการศึกษาด้านคนพิการไม่ต้องเข้ารับฝึกอบรมหลักสูตรผู้ช่วยคนพิการอีกก็ได้

หลักเกณฑ์ และวิธีการรับจัดแจ้ง ประเภทผู้ช่วยคนพิการ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ช่วยคนพิการ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการให้บริการด้านการมีผู้ช่วยคนพิการให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ศูนย์บริการคนพิการ หรือองค์กรเอกชนซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้เป็นหน่วย

จัดบริการหรือจัดฝึกอบรมหลักสูตรผู้ช่วยคนพิการได้ ทั้งนี้ อาจได้รับการอุดหนุนงบประมาณ วิชาการ และเรื่องอื่น ๆ จากกรม หรือจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ข้อ ๑๙ คนพิการมีสิทธิได้รับบริการจากผู้ช่วยคนพิการ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีบัตรประจำตัวคนพิการ

(๒) มีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยคนพิการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

(๓) ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการไม่สามารถดูแลคนพิการในขณะนั้นได้

ข้อ ๒๐ วิธีการยื่นคำขอหรือการแจ้งเรื่องการมีผู้ช่วยคนพิการให้นำความในข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลมและให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการสำรวจและขึ้นบัญชีคนพิการที่สมควรได้รับสิทธิการมีผู้ช่วยคนพิการเพื่อเสนอต่อกรมเป็นรายปี

ข้อ ๒๑ การจัดให้มีบริการผู้ช่วยคนพิการ โดยให้ผู้ช่วยคนพิการปฏิบัติงานเป็นรายชั่วโมง หรือรายวันก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามความต้องการจำเป็นของคนพิการเป็นรายกรณี และสามารถยื่นคำขอต่อเนื่องได้

กรณีคนพิการยื่นคำขอเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม เช่น การพบแพทย์ การสมัครงาน การเข้าร่วมประชุมสัมมนา ให้ยื่นคำขอเป็นรายชั่วโมงตามความจำเป็น

ข้อ ๒๒ ให้ผู้ช่วยคนพิการซึ่งปฏิบัติงานตามข้อ ๒๑ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นตามอัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๒๓ เมื่อผู้ช่วยคนพิการได้ปฏิบัติงานแล้ว ให้รายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน หรือเป็นรายครั้งตามลักษณะของงาน โดยให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการและบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากหัวหน้าหน่วยงานที่จัดบริการผู้ช่วยคนพิการให้เป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ช่วยคนพิการ ลงนามรับรองตามแบบที่อธิบดีกำหนดเพื่อเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นให้แก่ผู้ช่วยคนพิการต่อไป

ข้อ ๒๔ ให้ผู้ช่วยคนพิการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความศรัทธาโดยเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นธรรม เสมอภาค โดยไม่เลือกปฏิบัติ และมีมนุษยธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ มีจิตมุ่งบริการประชาชนกลุ่มเป้าหมายด้วยความเต็มใจ เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย .

(๒) รักษาความลับของผู้รับบริการ เว้นแต่เป็นกรณีที่ข้อมูลนั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ กระบวนการให้บริการ หรือเป็นข้อมูลที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการเพื่อเป็นข้อมูลทางสังคม

(๓) ประพฤติตนให้อยู่ในกรอบแห่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม และปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือของประชาชน

(๔) ไม่เรียกร้อยหรือแสวงหาประโยชน์ส่วนตนโดยอาศัยตำแหน่งหรือบทบาทหน้าที่

(๕) เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้ร่วมงาน

ข้อ ๒๕ การให้บริการผู้ช่วยคนพิการสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) คนพิการถึงแก่ความตายหรือขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

(๒) ยื่นใบลาออก

(๓) คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการขอยกเลิกการให้บริการ

(๔) สัญญาการให้บริการสิ้นสุดลง

(๕) กรณีผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติเห็นว่า การมีผู้ช่วยคนพิการไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนพิการ

เท่าที่ควร

กรณีผู้ช่วยคนพิการลาออกให้กรมจัดให้ผู้ช่วยคนพิการคนใหม่เข้าปฏิบัติหน้าที่แทนโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๒๖ เมื่อมีกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้อธิบดีเพิกถอนการรับจดทะเบียนผู้ช่วยคนพิการได้หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีหรือจากการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มาปฏิบัติงานสามครั้งขึ้นไปภายในหนึ่งปี โดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๒) ปฏิบัติงานไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดฝ่าฝืนหลักการจรรยาบรรณ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของหน่วยจัดบริการ ซึ่งได้แจ้งเป็นหนังสือให้ปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว

(๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาทแต่ความผิดเกี่ยวกับการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพหรือก่อความรุนแรงต่อคนพิการ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนเปราะบางไม่จำเป็นต้องมีการจำคุกจริง

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

การเพิกถอนการรับจดทะเบียนตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วทำความเห็นประกอบการพิจารณาของอธิบดีด้วย และคำสั่งเพิกถอนการรับจดทะเบียนให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อ ๒๗ ให้ผู้ช่วยคนพิการมีสิทธิได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะความชำนาญด้านงานผู้ช่วยคนพิการหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องจากกรมหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากกรมอย่างต่อเนื่องด้วย

ข้อ ๒๘ ผู้ช่วยคนพิการมีสิทธิได้รับประกาศเกียรติคุณ โล่ประกาศเกียรติคุณ หรือเข็มเชิดชูเกียรติของกรมหรือกระทรวงภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานดีเด่นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอไม่น้อยกว่าสามปี มีสิทธิได้รับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อรับประกาศเกียรติคุณผู้ช่วยคนพิการดีเด่นประจำปี

(๒) ได้รับประกาศเกียรติคุณผู้ช่วยคนพิการดีเด่นประจำปีตาม (๑) และยังคงปฏิบัติงานดีเด่นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอระยะเวลาติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่าห้าปี มีสิทธิได้รับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อขอรับโล่ประกาศเกียรติคุณผู้ช่วยคนพิการดีเด่นพิเศษประจำปี

กรณีตามวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับกับผู้ช่วยคนพิการ ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น และที่ประสบภัยอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด ตามประกาศกระทรวงการคลัง

หมวด ๔

การคุ้มครองสิทธิคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ

ข้อ ๒๙ คนพิการจะได้รับการคุ้มครองสิทธิ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีบัตรประจำตัวคนพิการ

(๒) ไม่มีผู้รับอุปการะหรือดูแลคนพิการหรือมีแต่ไม่สามารถรับอุปการะหรือดูแลคนพิการได้

(๓) ประสบภาวะยากลำบากในการดำเนินชีวิต

(๔) ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ข้อ ๓๐ ให้นำความในข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการยื่นคำขอคุ้มครองสิทธิ และการพิจารณาให้คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการรายได้เข้าถึงการคุ้มครองสิทธิตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๑ เมื่ออนุมัติให้คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการคนหนึ่งคนใดได้รับการคุ้มครองสิทธิตามข้อ ๒๙ ให้คนพิการรายนั้นได้รับความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดังต่อไปนี้

(๑) การช่วยเหลือเป็นเงินหรือสิ่งของเพื่อการยังชีพ เงินทุนประกอบอาชีพ หรือการให้คำปรึกษา แนะนำ การเสริมสร้างศักยภาพ การฝึกอาชีพ ส่งเสริมให้มีงานทำ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ผู้ช่วยคนพิการ หรือสิทธิอื่น ๆ ตามความต้องการจำเป็นเฉพาะราย

(๒) การจัดหาครอบครัวอุปการะในชุมชนที่มีความพร้อมที่จะรับดูแลหรืออุปการะคนพิการ โดยรับค่าตอบแทนร่วมกับการช่วยเหลือตาม (๑)

(๓) การส่งเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์ของรัฐ หรือสถานสงเคราะห์เอกชน หรือหน่วยงานอื่นใด ที่ให้อุปการะหรือจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัยให้กับคนพิการชุมชน

(๔) การคุ้มครองสิทธิเรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

อัตรารายเงินและรายการค่าใช้จ่าย ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังหรือได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

ข้อ ๓๒ สถานสงเคราะห์เอกชนที่รับคนพิการตามข้อ ๒๙ ไว้อุปการะหรือเลี้ยงดูมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือเป็นเงินอุดหนุนค่าอุปการะเลี้ยงดูตามอัตรารายหัวหรือการอุดหนุนรูปแบบอื่น ทั้งนี้ ตามอัตราที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และในกรณีงบประมาณไม่เพียงพอตามความจำเป็นให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการสนับสนุนตามอัตราและรายการที่คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนดรวมทั้งยินยอมให้กรมหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่กำกับดูแล ให้คำแนะนำส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้วย

สถานสงเคราะห์เอกชนตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้รับการรับรองมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งต่อเนื่องได้และให้กรมหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าถึงแหล่งทุนอื่นหรือความช่วยเหลืออื่นตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๕

สิทธิของผู้ดูแลคนพิการ

ข้อ ๓๓ ให้นำความในข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการยื่นคำขอรับสิทธิและการพิจารณาอนุมัติให้ผู้ดูแลคนพิการรายได้เข้าถึงการช่วยเหลือตามระเบียบนี้ หรือตามกฎหมายกำหนด

ข้อ ๓๔ เมื่อได้รับการอนุมัติตามข้อ ๓๓ ทำให้ผู้ดูแลคนพิการได้เข้าถึงสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) การบริการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดูคนพิการ
- (๒) การบริการให้คำปรึกษา หรือการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องในทางคดีด้านถูกระทำ ความรุนแรง หรือการแก้ไขปัญหาครอบครัวหรือการดูแลคนพิการ
- (๓) การได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ บริการโทรคมนาคมและบริการสื่อสารธารณะ เครื่องช่วยหรืออุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการฝึกทักษะทางพัฒนาการแก่คนพิการในการดูแลตามความจำเป็นพิเศษของคนพิการรายกรณี
- (๔) การได้รับความรู้ด้านอาชีพ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ หรือผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการ หรือการสนับสนุน ส่งเสริม ให้สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุแบบเจาะจงตามประเภทการส่งเสริมวิสาหกิจและการประกอบอาชีพ หรือการส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพอิสระสู่การเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่กรมหรือองค์กรคนพิการส่งเสริมหรือสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ หรือที่กรมรับรอง การใช้สิทธิในการทำงานในสถานประกอบการ การฝึกอาชีพ การสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพ การมีงานทำ การได้รับสิทธิตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- (๕) การช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลคนพิการเป็นเงินหรือสิ่งของ หรือการเข้าพักในศูนย์พักพิง ศูนย์พักคอย โรงพยาบาลสนาม ซึ่งได้รับผลกระทบจากการประสบสาธารณภัย หรือภัยโรคติดต่ออันตราย หรือภัยจากสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ หรือมีฐานะความเป็นอยู่อย่างยากจน ที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ
- (๖) การได้รับความสะดวก การยกเว้น หรือการลดหย่อนค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม หรือการเข้าร่วม เข้าชม สถานที่ของรัฐ เช่น กิจกรรมการกีฬา และนันทนาการ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยจะต้องมีการจัดช่องทางพิเศษในการเข้าถึงสำหรับคนพิการและผู้ดูแล

คนพิการ ตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเจ้าของกิจการแห่งนั้นประกาศกำหนดและการลดหย่อนภาษีตามประมวลรัษฎากร

อัตราวงเงิน และรายการให้ความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๓๕ ให้กรมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ขอตั้งงบประมาณประจำปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการตามระเบียบนี้

กรณีจำนวนงบประมาณที่ได้รับตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอตามความจำเป็นหรือไม่ได้รับการสนับสนุนในรายการใด ให้กรมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอรับสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

ข้อ ๓๖ ให้กรมจัดให้มีฐานข้อมูลระดับรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ทราบผลการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ลดความซ้ำซ้อน และจัดทำแผนปฏิบัติการ ตลอดจนการรายงานผลการจัดสวัสดิการตามระเบียบนี้และภาพรวมต่อคณะอนุกรรมการประจำปีเพื่อพิจารณาก่อนรายงานผลต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๓๗ วิธีการปฏิบัติอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นำระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๘ ให้ประกาศ คำสั่ง หรือคู่มือแนวปฏิบัติ ที่ออกตามความในระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

จรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการ

เรื่อง ประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

ด้วยคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๓ เห็นชอบเกี่ยวกับประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้โดยสะดวกและเหมาะสมกับสภาพความพิการ รวมถึงเพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ เรื่อง ประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ประกอบด้วย

(๑) ห้องน้ำและห้องอาบน้ำ เช่น ติดตั้งราวจับอุปกรณ์พยุงตัว วัสดุปูพื้นและปรับระดับพื้นเรียบ ไม่ลื่น ปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ถูกสุขอนามัย ปรับแสงสว่างและการระบายอากาศ ระบบสุขาภิบาลและการระบายน้ำที่ดี

(๒) บันได ติดตั้งราวจับพยุงตัวที่แข็งแรง ราวกันตก จมูกกันลื่น ขยายชั้นลูกนอน และปรับลดระยะขั้นลูกตั้งไม่ให้ชันและตั้งเกินไป และปรับชานพัก

(๓) ทางเดินภายในบ้าน ห้องนอน เติงนอน พื้นที่พักผ่อน ห้องครัว ห้องอาหารภายในอาคารโดยติดตั้งราวจับอุปกรณ์พยุงตัวที่แข็งแรงในพื้นที่ที่ใช้งานบ่อย วัสดุปูพื้นและปรับระดับพื้นเรียบ ไม่ลื่น แสงสว่างและการระบายอากาศ การจัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เข้าที่ และติดตั้งผลิตภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มือจับ เติงที่ห้อยขาลุกได้เอง

(๔) หลังคา ชานบ้าน สวน ทางเดินรอบบ้าน ภายนอกอาคาร เช่น การปรับปรุงทางเดิน
ทางลาด ราวจับเดิน และที่จอดรถ

(๕) รายละเอียดอื่น ๆ เพื่อให้ที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย

ข้อ ๔ การพิจารณาอนุมัติและการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบของทางราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ศิริรัตน์ आयुวัฒน์

รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประธานอนุกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เรื่อง อัตราวางเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

ด้วยคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เห็นชอบเกี่ยวกับอัตราวางเงิน และรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้โดยสะดวก และเหมาะสมกับสภาพความพิการ รวมถึง เพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคสอง ของระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงออกประกาศกำหนดอัตราวางเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง อัตราวางเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เรื่อง อัตราวางเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๔ อัตราวางเงินในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ รวมทั้งค่าบริหารจัดการ และค่าตอบแทนในอัตราเหมาจ่ายหลังละไม่เกินสี่หมื่นบาท

ข้อ ๕ รายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ให้เป็นไปตามประกาศคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ เรื่อง ประเภทและรายละเอียดของการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

ข้อ ๖ การพิจารณาอนุมัติและการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบของทางราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สรณภักดิ์ อนุมนตรีราชกิจ

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(ตัวอย่าง)

ประกาศจังหวัด.....

เรื่อง กำหนดให้เทศบาลเมือง...../เทศบาลตำบลทุกแห่ง/องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง/
เป็นหน่วยบริการในพื้นที่ ในการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งกำหนดให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยบริการในพื้นที่ เพื่อดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ผู้ว่าราชการจังหวัด..... จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศจังหวัด..... เรื่อง กำหนดให้กำหนดให้เทศบาลเมือง...../
เทศบาลตำบลทุกแห่ง/องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง/ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปทุกแห่ง เป็นหน่วยบริการ
ในพื้นที่ในการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เทศบาลเมือง...../เทศบาลตำบลทุกแห่ง/องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง/
เป็นหน่วยบริการในพื้นที่ ในการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ

ข้อ ๔ ให้นายกเทศมนตรีเมือง...../นายกเทศมนตรีตำบลทุกแห่ง/นายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบลทุกแห่ง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการสำรวจ รับคำขอ และดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่
อาศัยให้แก่คนพิการ และดำเนินการอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ
การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ.

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

รายการเอกสารใน QR code

1. คำสั่งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่ 0967/2567 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2567 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน
2. ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง กำหนดอัตราวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2567
3. แนวทางการปฏิบัติเพื่อขอรับการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับปัจจุบัน
4. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
5. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
6. บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับถอดแบบราคากลางงานก่อสร้าง ของกรมบัญชีกลาง
7. คู่มือแนวทางการจัดทำขอบเขตของงาน (Term of Reference : TOR)
8. คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

หมายเหตุ หากมีการปรับปรุง ระเบียบ/ประกาศ/คำสั่ง/แนวทางการปฏิบัติ/บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับถอดแบบราคากลางงานก่อสร้าง ของกรมบัญชีกลาง และที่เกี่ยวข้อง ทางกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จะได้ดำเนินการอัปเดตรายการเอกสารที่เป็นปัจจุบัน ใน QR code ตามที่ปรากฏข้างต้นนี้ ต่อไป

เครื่องมือ/แบบฟอร์ม ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เรื่อง กำหนดแบบคำขอและคู่มือการปฏิบัติในการปรับสภาพแวดล้อม

ที่อยู่อาศัยของคนพิการ ลงวันที่ 3 กันยายน 2567)

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
เรื่อง กำหนดแบบคำขอ และคู่มือการปฏิบัติในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้าง การเพิ่มเติม การปรับปรุงซ่อมแซม การดัดแปลง และปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการและครอบครัว เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และข้อ ๕ ของระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง กำหนดแบบคำขอ และคู่มือการปฏิบัติในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” หมายความว่า การก่อสร้าง การเพิ่มเติม การปรับปรุง การซ่อมแซม หรือดัดแปลงที่อยู่อาศัยบางส่วนหรือทั้งหมด โดยอาศัยการออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการอื่นใด เพื่อขจัดอุปสรรคหรือจัดให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตในที่อยู่อาศัยนั้น ให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความพิการ รวมถึงความปลอดภัยและสุขอนามัยของคนพิการสู่การมีสุขภาวะที่ดี

“แบบคำขอ” หมายความว่า หนังสือแสดงเจตจำนงเพื่อให้ได้รับการพิจารณาช่วยเหลือในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ และหมายความรวมถึงเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานดังกล่าวด้วย

ข้อ ๔ แบบคำขอ และคู่มือการปฏิบัติในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ ให้ใช้เอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายกันตพงศ์ รัชชีสว่าง)

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

แบบคำขอให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

1. ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล..... อายุ.....ปี
 เลขบัตรประจำตัวคนพิการ.....อาชีพ.....
 รายได้เฉลี่ยของคนพิการ.....บาทต่อเดือนต่อปี

ประเภทความพิการ

- พิกัดทางการเห็น (1) พิกัดทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย (2)
 พิกัดการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย (3) พิกัดทางจิตใจหรือพฤติกรรม (4)
 พิกัดทางสติปัญญา (5) พิกัดทางการเรียนรู้ (6)
 พิกัดทางอหิสติก (7) พิกัดมากกว่า 1 ประเภท (ระบุ)

2. ที่อยู่อาศัยซึ่งยื่นขอปรับปรุง/ซ่อมแซม
 บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด

3. ช่องทางติดต่อ
 โทรศัพท์บ้าน.....โทรศัพท์มือถือ..... ID Line (ถ้ามี).....

4. สมาชิกในครอบครัว ไม่มี (อยู่ลำพัง) มีสมาชิกในครอบครัว

ที่	ชื่อ - นามสกุล	อายุ (ปี)	อาชีพ	การศึกษา	สุขภาพ	รายได้ (บ/ด)	หมายเหตุ

5. ลักษณะที่อยู่อาศัย

- ของตนเอง อาศัยผู้อื่นอยู่ (ระบุ).....

สภาพที่อยู่อาศัยที่ต้องการซ่อมแซม/ปรับปรุง

- การปรับปรุงโครงสร้าง (เช่น หลังคา เสา คาน พื้น ผนังบ้าน เป็นต้น)
 (ระบุ)
- ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องนอน ห้องครัว
- ติดตั้งผลิตภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน (เช่น ราวจับ ทางลาด สัญญาณไฟฉุกเฉิน เป็นต้น)
- ซานบ้าน / สวน / ทางเดินรอบบ้าน
 (ระบุ)
- ระบบสุขาภิบาล (ระบบที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำ)
- ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ลักษณะการครอบครองที่ดิน ที่ดินของตนเอง ที่ดินเช่าจาก (ระบุ).....
 อื่น ๆ (ระบุ).....

ข้าพเจ้าตกลงยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้าและข้อมูลในบัตรประจำตัวคนพิการ พร้อมภาพ
ใบหน้าของข้าพเจ้าเพื่อไปใช้ในหน่วยงานของรัฐและยินยอมให้หน่วยงานของรัฐร้องขอ สอบถามและใช้ข้อมูล
ส่วนบุคคลของข้าพเจ้าแก่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดสรรสวัสดิการ และ/หรือ
เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายของรัฐ และ/หรือ เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนให้ความช่วยเหลือ
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยถือว่าคู่ฉบับและบรรดาสำเนา ภาพถ่าย ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือโทรสาร
ที่จัดทำขึ้นจากหนังสือให้ความยินยอมฉบับนี้ เป็นการให้ความยินยอมของข้าพเจ้าเช่นเดียวกัน

ลงชื่อผู้ยื่นคำขอ.....
(.....)
...../...../.....

7. ความคิดเห็นเจ้าหน้าที่

- เห็นควรให้ความช่วยเหลือ.....
 - เห็นควรให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เนื่องจาก.....
 - ไม่เห็นควรให้การปรับปรุง/ซ่อมแซม เนื่องจาก
-

ลงชื่อผู้สอบข้อเท็จจริง

(.....)

ตำแหน่ง

...../...../.....

แบบสอบถามเท็จจริงสภาพครอบครัวของคนพิการที่ยื่นขอรับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

คำชี้แจง แบบสอบถามเท็จจริงชุดนี้ ใช้สำหรับเป็นเครื่องมือให้นักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม นักพัฒนาชุมชน หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอบข้อเท็จจริงครอบครัวคนพิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ การเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงเป็นไปอย่างรอบด้าน และสามารถให้ความช่วยเหลือคนพิการที่ขอรับ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-นามสกุล (นาย/นาง/นางสาว).....บ้านเลขที่.....ซอย.....
ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....

2. เพศ ชาย หญิง อื่น ๆ

3. อายุ (เต็มปี)ปี

4. บัตรประจำตัวคนพิการ

มีบัตรประจำตัวคนพิการ

ไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการ

5. ประเภทความพิการ

(1) ทางการเห็น (2) ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย (3) ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

(4) ทางจิตใจหรือพฤติกรรม (5) ทางสติปัญญา (6) ทางการเรียนรู้

(7) พิการมากกว่า 1 ประเภท (ระบุ)

6. สถานภาพ โสด สมรส หม้าย หย่าร้าง

แยกกันอยู่ อื่น ๆ (ระบุ).....

7. การนับถือศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่น ๆ (ระบุ)

8. การศึกษาสูงสุดของคนพิการ

ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ไม่ได้เรียน อื่น ๆ (ระบุ)

9. การอ่านออกเขียนได้

อ่านและเขียนได้

อ่านได้ แต่เขียนไม่ได้

ไม่ได้ทั้งอ่านและเขียน

10. ลักษณะสุขภาพโดยรวมของคนพิการ

แข็งแรง และสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ไม่ค่อยแข็งแรง แต่ยังสามารถช่วยเหลือในชีวิตประจำวันได้

ไม่ค่อยแข็งแรง ต้องการได้รับการดูแลบ้าง

ไม่แข็งแรง ต้องการได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านรายได้ของครัวเรือน

11. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่อยู่อาศัยร่วมกันในปัจจุบัน (รวมคนพิการ) มีจำนวนทั้งสิ้น คน ได้แก่
- คู่สมรส บุตร..... คน หลานคน
- ญาติทางสายโลหิต (อาทิ ลุง ป้า น้า อา ลูกพี่ลูกน้อง) คน เพื่อน.....คน
- อื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....คน
12. อาชีพของคนพิการ
- ไม่ได้ประกอบอาชีพ ประกอบอาชีพประจำ มีรายได้ บาท/เดือน
- ประกอบอาชีพอิสระ มีรายได้เฉลี่ย บาท/เดือน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)มีรายได้เฉลี่ย บาท/เดือน
- กรณีคนพิการประกอบอาชีพ
 - รับจ้างทั่วไป (ระบุ) พนักงาน/ลูกจ้างในสถานประกอบการ
 - พนักงาน/ลูกจ้างในหน่วยงานภาครัฐ
 - เกษตรกร/เพาะปลูก (ระบุ)
 - ช่าง (ระบุ)
 - ปศุสัตว์/เลี้ยงสัตว์ (ระบุ)
 - อื่น ๆ (ระบุ)
13. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี (คำนวณจากรายได้ของสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่อยู่อาศัยร่วมกัน ตามจริง ที่ผ่านมากในรอบ 12 เดือน นำมาบวกรวมกัน จากนั้นหารด้วยจำนวนสมาชิกทุกคนในครอบครัว) จำนวน.....บาทต่อครัวเรือน
14. เงินอุดหนุนจากภาครัฐ หรือเงินสนับสนุนอื่น ๆ ของครัวเรือนคนพิการ
- ไม่ได้รับ เบี้ยความพิการ บาทต่อเดือน
- เงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จำนวน ครั้ง รวมเป็นเงิน.....บาท
- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บาทต่อเดือน
- เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด..... บาทต่อเดือน
- เงินอื่น ๆ (โปรดระบุ)
- เงิน.....จากหน่วยงาน/บุคคล จำนวน.....บาท
- เงิน.....จากหน่วยงาน/บุคคล จำนวน.....บาท
15. รายจ่ายต่อเดือนโดยประมาณ
- ค่าน้ำ..... บาท/เดือน ค่าไฟ..... บาท/เดือน ค่าอาหาร บาท/เดือน
- ค่าของใช้จำเป็นบาท/เดือน ค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลโรคประจำตัว.....บาท/เดือน
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....บาท/เดือน
16. ด้านภาระหนี้สินของครัวเรือน
- ไม่มีหนี้สิน มีหนี้สินนอกระบบ (ระบุ).....จำนวนบาท

26. การประเมินเบื้องต้นจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์และสังเกตเกี่ยวกับสภาพที่อยู่อาศัยของคนพิการ (ก่อนปรับปรุงที่อยู่อาศัย) ว่ามีความเหมาะสม/ปลอดภัยกับสภาพความพิการ ในระดับใด [5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด]

ห้อง/ระบบ	ความเห็นเจ้าหน้าที่ผู้สอบข้อเท็จจริง				
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ภาพรวมทั้งหมด					
ห้องน้ำ					
ห้องนอน					
ห้องครัว					
ห้องนั่งเล่น					
ทางเดินภายในบ้าน					
ทางเดินบริเวณรอบบ้าน/สวน					
อื่น ๆ (ระบุ)					
อื่น ๆ (ระบุ)					
อื่น ๆ (ระบุ)					

27. ในรอบปีที่ผ่านมา คนพิการ เคยประสบอุบัติเหตุในสถานที่อยู่อาศัย หรือไม่
 ไม่เคย ได้รับบาดเจ็บหรือประสบอุบัติเหตุ
 เคย ได้รับบาดเจ็บหรือประสบอุบัติเหตุ (กรอกรายละเอียดในตาราง)

จุดที่เคยประสบอุบัติเหตุ	ลักษณะการบาดเจ็บ	สาเหตุการบาดเจ็บ	จำนวนครั้ง
ห้องน้ำ			
ห้องนอน			
ห้องครัว			
ห้องนั่งเล่น			
ทางเดินภายในบ้าน			
ทางเดินบริเวณรอบบ้าน/สวน			
อื่น ๆ (ระบุ)			
อื่น ๆ (ระบุ)			
อื่น ๆ (ระบุ)			

หมายเหตุ ลักษณะการบาดเจ็บ เช่น หกล้มหัวแตก โดนของมีคมบาด ตกบันได สัตว์เลี้ยงกัด เป็นต้น
 สาเหตุการบาดเจ็บ เช่น สิ่งของในบ้านจัดวางไม่เป็นระเบียบ มีจุดน้ำท่วมขังภายในบ้าน แสงสว่างไม่เพียงพอ โรคประจำตัวกำเริบ การรับประทานยาผิด เป็นต้น

ข้าพเจ้าตกลงยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้า เพื่อนำไปใช้ในหน่วยงานของรัฐและยินยอมให้หน่วยงานของรัฐร้องขอ สอบถามและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้าแก่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดสรรสวัสดิการ และ/หรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายของรัฐ และ/หรือ เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม

ผู้ให้ข้อมูล

(นาย/นาง/นางสาว.....)

วัน/เดือน/ปี...../...../.....

ผู้สอบข้อเท็จจริง

(นาย/นาง/นางสาว.....)

วัน/เดือน/ปี...../...../.....

- หมายเหตุ 1. ผู้ให้ข้อมูล ในกรณีคนพิการ ไม่สามารถให้ข้อมูลโดยตรงได้ เนื่องจาก มีข้อจำกัดด้านการสื่อสาร เช่น พิกัดทางการสติปัญญา พิกัดทางจิตใจหรือพฤติกรรม พิกัดทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย เป็นต้น ผู้ให้ข้อมูลสามารถเป็นผู้ดูแลคนพิการ หรือสมาชิกในครัวเรือนที่อยู่อาศัยร่วมกับคนพิการ หรือเป็นบุคคลใกล้ชิดที่เกี่ยวข้องกับคนพิการได้ หรือในกรณีที่คนพิการอยู่อาศัยเพียงลำพัง บุคคลที่ลงนามในฐานะผู้ให้ข้อมูลควรเป็นผู้นำชุมชน กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือภาคีเครือข่าย ในระดับพื้นที่ อาทิ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
2. ผู้สอบข้อเท็จจริง ได้แก่ บุคลากรภาครัฐ ซึ่งครอบคลุมทั้งข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือ ผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐในหน่วยบริการในพื้นที่

แบบประมาณการค่าใช้จ่าย

แบบประมาณการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ชื่อ.....สกุล.....
 สถานที่ดำเนินงาน ณ บ้านเลขที่.....หมู่.....ซอย.....ถนน.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ผู้ประมาณการชื่อ.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....
 ประมาณการเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		หมายเหตุ
				หน่วยละ (บาท)	รวม (บาท)	หน่วยละ (บาท)	รวม (บาท)	
	รวมทั้งสิ้น							

ระยะเวลาดำเนินงาน วัน (โดยคำนวณจากปริมาณงาน)

ลงชื่อผู้ประเมิน.....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

หนังสือยินยอมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) อายุ.....ปี เป็น () เจ้าของที่ดิน () เจ้าของบ้าน
 อยู่บ้านเลขที่..... หมู่.....ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์/ผู้ได้รับมอบอำนาจ จากเจ้าของบ้านเลขที่.....
 หมู่.....ตรอก/ซอย ถนน..... ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต จังหวัด..... ยินยอมให้..... (ชื่อหน่วยบริการในพื้นที่)
 ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านให้..... (ชื่อคนพิการ).....อายุ ปี
 ขอทำหนังสือฉบับนี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า

๑. ข้าพเจ้าและครอบครัว ได้รับทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัย
 ให้แก่คนพิการตามโครงการฯ ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคม
 และความมั่นคงของมนุษย์

๒. ข้าพเจ้าและครอบครัวที่มีความประสงค์และยินยอมให้มีการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังนี้
 ตามรายการ และระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่กำหนดทุกประการ รวมทั้งจะไม่เพิกถอนความยินยอมตราบใด
 ที่คนพิการยังอาศัยอยู่ในที่อยู่อาศัยแห่งนี้

๓. เพื่อให้การดำเนินการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังนี้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ข้าพเจ้า
 และบริวารหรือตัวแทนของข้าพเจ้าชื่อ
 จะให้ความร่วมมือร่วมแรงและช่วยอำนวยความสะดวกทุกด้านอย่างเต็มกำลังความสามารถแก่เจ้าหน้าที่
 ตลอดระยะเวลาของการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังนี้ โดยไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

๔. ในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัย หรือความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้น ในระหว่างการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่
 อาศัยหลังนี้ โดยที่ข้าพเจ้าหรือตัวแทนของข้าพเจ้าได้รับรู้ด้วยแล้ว ข้าพเจ้าและครอบครัวจะไม่เรียกร้อง
 ค่าเสียหายและสิทธิใด ๆ ทั้งสิ้นจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานในการนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานสำคัญต่อหน้าพยาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ความยินยอม

(.....) (ตัวบรรจง)

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....) (ตัวบรรจง)

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....) (ตัวบรรจง)

หมายเหตุ เอกสารแนบท้ายหนังสือยินยอมฉบับนี้ ได้แก่ สำเนาโฉนดที่ดิน ซึ่งปรากฏชื่อ-สกุล
 ผู้ให้ความยินยอมในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ จำนวน 1 ฉบับ

(ตัวอย่าง)

สำหรับ...บุคคลหรือหน่วยงานผู้มีสิทธิครอบครอง

หนังสือยินยอมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) อายุ.....ปี เป็น () เจ้าของ (เช่น ทอพัก บ้านเช่า ห้องเช่า) อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เป็นผู้มีสิทธิครอบครอง/สิทธิอยู่อาศัย ในบ้านเลขที่.....หมู่..... ตรอก/ซอย ถนน..... ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต จังหวัด ยินยอมให้..... (ชื่อหน่วยบริการในพื้นที่)ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านให้..... (ชื่อคนพิการ)อายุ ปี

ขอทำหนังสือฉบับนี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า

๑. ข้าพเจ้าและครอบครัว ได้รับทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการตามโครงการฯ ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒. ข้าพเจ้าและครอบครัวที่มีความประสงค์และยินยอมให้มีการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังนี้ ตามรายการ และระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่กำหนดทุกประการ รวมทั้งจะไม่เพิกถอนความยินยอมตราบใด ที่คนพิการยังอาศัยอยู่ในที่อยู่อาศัยแห่งนี้

๓. เพื่อให้การดำเนินการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังนี้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ข้าพเจ้าและบริวารหรือตัวแทนของข้าพเจ้าชื่อ จะให้ความร่วมมือร่วมแรง และช่วยอำนวยความสะดวกทุกด้านอย่างเต็มกำลังความสามารถแก่เจ้าหน้าที่ ตลอดระยะเวลาของการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังนี้ โดยไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

๔. ในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัย หรือความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้น ในระหว่างการซ่อมแซม/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยหลังนี้ โดยที่ข้าพเจ้าหรือตัวแทนของข้าพเจ้าได้รับรู้ด้วยแล้ว ข้าพเจ้าและครอบครัวจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายและสิทธิใด ๆ ทั้งสิ้นจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานในการนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานสำคัญต่อหน้าพยาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ความยินยอม

(.....) (ตัวบรรจง)

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....) (ตัวบรรจง)

(.....) (ตัวบรรจง)

หมายเหตุ เอกสารแนบท้ายหนังสือยินยอมฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะสิทธิการครอบครองที่อยู่อาศัยแล้วแต่กรณี อาทิ (1) กรณีปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านเช่าให้แนบหนังสือฉบับนี้ พร้อมกับแนบสำเนาสัญญาเช่าอยู่อาศัยที่อนุญาตให้เช่าอยู่ไม่น้อยกว่า 1 ปี (2) กรณีปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยซึ่งอยู่ภายใต้สิทธิการครอบครองของหน่วยงานอื่นใด อาจไม่ต้องใช้หนังสือให้ความยินยอมฉบับนี้ก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือให้ความยินยอมจากหน่วยงานซึ่งเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในพื้นที่แห่งนั้น เช่น หนังสืออนุญาตจากกรมธนารักษ์ (กรณีพื้นที่ราชพัสดุ) เป็นต้น

แบบบันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุน

เขียนที่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นข้อตกลงในการดำเนินโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนจาก.....(พมจ.).....
ระหว่าง.....(หน่วยบริการในพื้นที่).....โดยนาย/นาง/นางสาว(พมจ.).....
ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ซึ่งต่อไปในบันทึกนี้เรียกว่า
“ผู้ให้เงินอุดหนุน” กับ.....(หน่วยบริการในพื้นที่).....โดยนาย/นาง/นางสาว.....
ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ในบันทึกนี้ เรียกว่า
“ผู้ได้รับเงินอุดหนุน” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำบันทึกข้อตกลงกัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้ได้รับเงินอุดหนุน ตกลงจะดำเนินการโครงการ/กิจกรรม การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับ
คนพิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.ซึ่งผู้ให้เงินอุดหนุน ได้ให้เงินอุดหนุน จำนวน.....บาท
(.....) ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม
ตลอดจนปฏิบัติตามแนวทางภายใต้คู่มือตามที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด โดยจะดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน ระหว่างวันที่(วันที่หน่วยบริการในพื้นที่ได้รับงบประมาณ ถึง วันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จ)....

2. หากผู้ได้รับเงินอุดหนุนไม่ดำเนินการหรือดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ
โครงการ/กิจกรรมและระเบียบของทางราชการ ผู้ได้รับเงินอุดหนุนยินยอมคืนเงินอุดหนุนที่ได้รับหรือเบิกจ่าย
ไปแล้ว อันเกิดจากการดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม หรือไม่ดำเนินการ
ตามโครงการ/กิจกรรมให้แก่ผู้ให้เงินอุดหนุน โดยผู้ให้เงินอุดหนุนไม่ต้องบอกกล่าวหรือทวงถามเป็นหนังสือ
แต่อย่างใดและผู้ให้เงินอุดหนุนไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้น เว้นแต่การไม่ดำเนินการหรือดำเนินการ
ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น เกิดจากเหตุสุดวิสัย พันวิสัย หรือเกิดภัยพิบัติ ซึ่งมีได้เกิดจากการ
กระทำของผู้ได้รับเงินอุดหนุน

3. ผู้ได้รับเงินอุดหนุนยินยอมและยินดีอำนวยความสะดวกศูนย์บริการคนพิการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมายจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เข้าร่วมติดตามโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับเงินอุดหนุน

4. เมื่อ.....(หน่วยบริการในพื้นที่).....ดำเนินการโครงการ/กิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องรายงาน
ผลการดำเนินงาน ให้ผู้ให้เงินอุดหนุนรับทราบ ภายใน..30..วัน นับแต่วันที่โครงการ/กิจกรรมแล้วเสร็จ

หากผู้ได้รับเงินอุดหนุนไม่รายงานผลการดำเนินงาน ผู้ให้เงินอุดหนุนขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณา
สนับสนุนงบประมาณในโอกาสต่อไป จนกว่าจะมีการรายงานผลการดำเนินงานส่งให้กับผู้ให้เงินอุดหนุน

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน โดยมอบให้ผู้ได้รับเงินอุดหนุนหนึ่งฉบับ และผู้ให้เงินอุดหนุนหนึ่งฉบับ

ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและมีความเข้าใจข้อความตามบันทึกข้อตกลงนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้เงินอุดหนุน

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....ผู้ได้รับเงินอุดหนุน

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....พยานผู้ให้เงินอุดหนุน

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....พยานผู้ได้รับเงินอุดหนุน

(.....)

ตำแหน่ง.....

เครื่องมือ/แบบฟอร์ม ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(ใช้เฉพาะกรณีเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)

กรณีเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

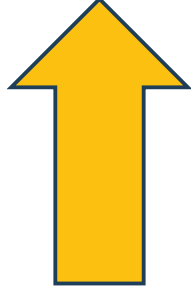
- แบบเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี ...
- สัญญารับเงินสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- แบบรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี
- แบบสรุปแผนงานสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ภาพถ่ายอย่างการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ก่อนปรับ

ปรับปรุงห้องน้ำ

หลังปรับ

ภาพตัวอย่างการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ปรับปรุงผนังบ้าน ทางเดินบริเวณหน้าบ้าน

ก่อนปรับ

หลังปรับ

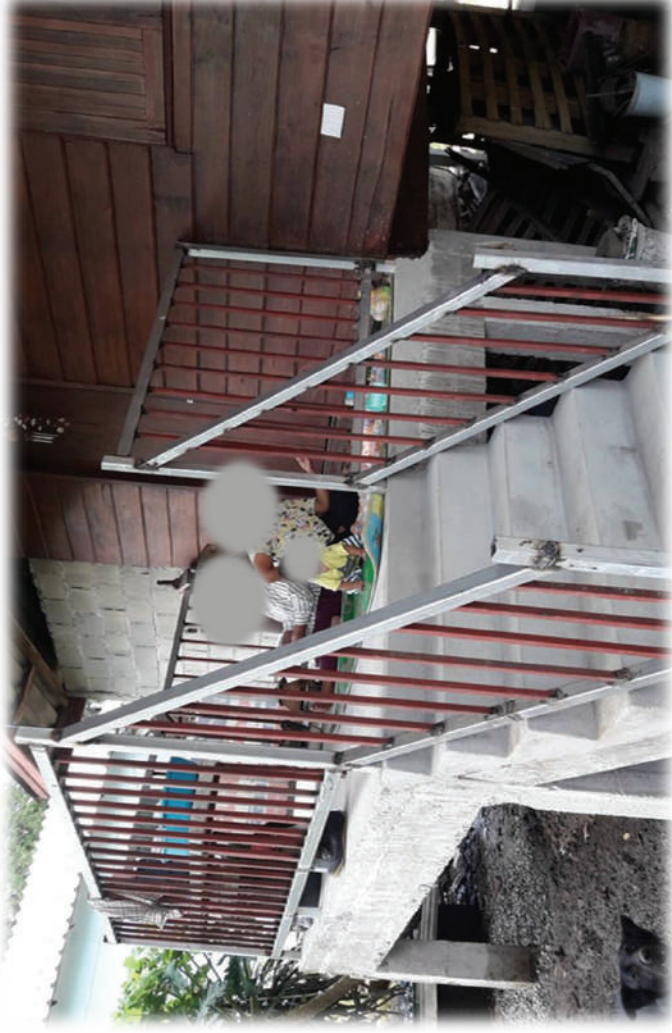
ภาพถ่ายอย่างการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ปรับปรุงบันได ติดตั้งราวจับ

ก่อนปรับ

หลังปรับ

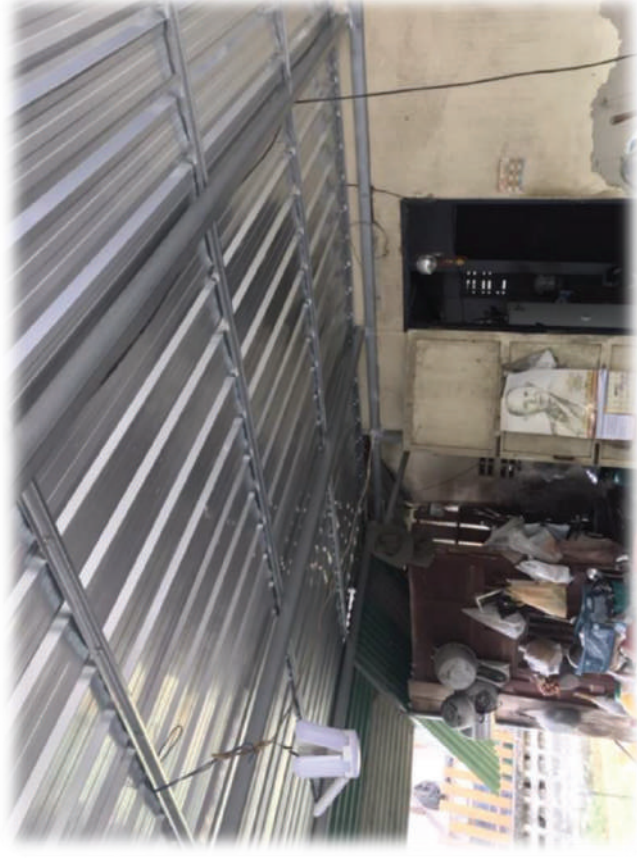
ภาพถ่ายอย่างการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ปรับปรุงหลังคา

ก่อนปรับ

หลังปรับ

ภาพถ่ายอย่างการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ก่อนปรับ

ปรับปรุงห้องนอน

หลังปรับ

ประเด็นคำถาม - ตอบ : การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	คำตอบ	หมายเหตุ
1	<p>อัตราเงินในการสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ เป็นอย่างไร</p>	<p>อัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแก่คนพิการ เป็นลักษณะเฉพาะราย รายละไม่เกิน 40,000.- บาท ซึ่งรวมทั้งค่าบริหารจัดการและค่าตอบแทน (ตามประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง อัตราการเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ลงวันที่ 7 มกราคม 2564)</p>	
2	<p>ช่องทางการขอรับการยื่นคำขอปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของคนพิการ</p>	<p>1. ส่วนภูมิภาค สามารถยื่นคำขอหรือติดต่อได้ที่ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือหน่วยงานบริการในพื้นที่ (อบต./เทศบาล) ใกล้บ้านท่าน</p> <p>2. กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นหรือติดต่อได้ที่ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสถานที่ทำการรวม 5 สาขา ได้แก่</p> <p>2.1 ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่เลขที่ 255 อาคาร 60 ปี กรมประชาสงเคราะห์ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์หมายเลข 0 2354 4284</p> <p>2.2 ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 64/2 อาคารศูนย์เรียนรู้ฟื้นฟูเด็ก พิเศษมีนบุรี มุลินธิ์กัญรัมย์ไทร ซอยรามคำแหง 172/2 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510 โทรศัพท์ หมายเลข 0 2136 7288</p> <p>2.3 ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง ตั้งอยู่เลขที่ 722 ศูนย์ชุมชนเอื้ออาทร ลาดกระบัง 1 แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520 โทรศัพท์หมายเลข 0 2364 7772</p> <p>2.4 ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขาสายไหม ตั้งอยู่เลขที่ 378 ชุมชนเอื้ออาทรสายไหม แขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220 โทรศัพท์หมายเลข 09 5283 4653</p> <p>2.5 ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขาอ้อมน้อย ตั้งอยู่เลขที่ 122/46 หมู่ 9 บ้านเอื้ออาทร นครปฐมพุทธมณฑลสาย 5 (อ้อมน้อย) ตำบลไร่ชิ่ง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73210 โทรศัพท์หมายเลข 0 2497 1210</p>	

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	คำตอบ	หมายเหตุ
3	<p>คนพิการที่มีสิทธิ์ได้รับการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยตามระเบียบของ พท. ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร</p>	<p>คุณสมบัติของคณพิการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีบัตรประจำตัวคณพิการ 2. อาศัยอยู่ในสถานที่แห่งนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ยกเว้นกรณีเกิดคณพิการในภายหลัง 3. ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงหรือไม่เหมาะสมกับสภาพคณพิการ 4. มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ 5. ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐแห่งอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ 6. ในกรณีคณพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือสิทธิอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น ต้องมีหลักฐานความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้มีสิทธิครอบครอง ผู้มีสิทธิอยู่อาศัย หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ปกครองดูแลสถานที่แห่งนั้น และจะไม่เพิกถอนความยินยอมตราบได้ที่คณพิการยังอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งนั้น <p>กรณีเป็นบ้านเช่าหรือห้องเช่าจะต้องมีหลักฐานให้คณพิการได้เช่าอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 1 ปี และยินยอมให้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยที่อยู่อาศัยควรถูกแยกแยะในลักษณะเคลื่อนย้ายได้</p>	
4	<p>คุณสมบัติของคณพิการ ที่ระบุว่า “อาศัยอยู่ในสถานที่แห่งนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ยกเว้นกรณีเกิดคณพิการในภายหลัง” คำว่า “ยกเว้นกรณีเกิดคณพิการในภายหลัง” หมายถึงอย่างไร</p>	<p>คุณสมบัติข้อนี้ ขยายความให้เข้าใจได้ว่า การขอปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านของคณพิการ ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นคนพิการ มาแล้วเกิน 6 เดือน แต่พิจารณาที่ระยะเวลาที่คณพิการใช้ชีวิตในที่อยู่อาศัยที่ปรับปรุง/ซ่อมแซม ยกตัวอย่างเช่น นาย A (นางสมมติ) อาศัยอยู่ในบ้านเลขที่ 19 มาแล้วเป็นระยะเวลา 5 เดือน (ม.ค. - พ.ค. 67) ซึ่งขณะนั้นยังไม่เป็นคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคณพิการ ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2567 นายเอ ประสบอุบัติเหตุและได้จดทะเบียนมีบัตรประจำตัวคณพิการในเดือนกรกฎาคม 2567 ซึ่งการมีบัตรประจำตัวคณพิการทำให้ นาย A มีสิทธิ์ตามกฎหมายเกิดขึ้น และกล่าวได้ว่า นายเอ ได้อยู่อาศัยในบ้านแห่งนี้ มาแล้วเป็นระยะเวลา 7 เดือน (ม.ค. - ก.ค. 67) ดังนั้น นายเอ จึงมีคุณสมบัติได้รับการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยได้ เพราะเข้าหลักเกณฑ์ เนื่องจาก นาย A อยู่อาศัยในสถานที่อยู่อาศัยที่ขอปรับปรุง มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน</p>	
5	<p>กรณีตัวอย่างดังกล่าว ที่ไม่สามารถดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้กับคณพิการได้</p>	<p>ได้แก่ กรณีที่คณพิการไม่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคณพิการ แห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกรปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยฯ พ.ศ. 2566 เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) คณพิการไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน และไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่เจ้าของที่ดิน และเจ้าของบ้าน ให้ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 2) ระยะเวลาการอยู่อาศัยไม่เข้าตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ 	
6	<p>คณพิการที่ยังมียังอยู่ในบ้านเดียวกับผู้ดูแลคณพิการ เป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยผู้ดูแลคณพิการ อยู่ในบ้านแห่งนี้ มาเกิน 6 เดือนแล้ว คณพิการจะมีสิทธิ์ได้รับการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย หรือไม่</p>	<p>ไม่มีสิทธิ์ เพราะ คณพิการยังอยู่อาศัย ระยะเวลาไม่ถึง 6 เดือน และวัตถุประสงค์ของการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยเป็นไปเพื่อสำหรับคณพิการ ไม่ใช่ ผู้ดูแลคณพิการ</p>	

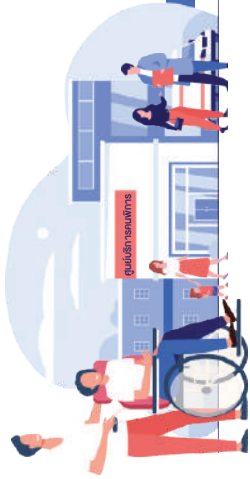
ลำดับ	ประเด็นคำถาม	คำตอบ	หมายเหตุ
7	กรณีที่คุณพิการเสียชีวิตก่อนจะดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่	กรณีที่คุณพิการเสียชีวิตก่อนจะดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่	ไม่สามารถดำเนินการได้ กรณีคุณพิการเสียชีวิตถือเป็นการสิ้นสุดการใช้สิทธิตามกฎหมายให้หาเศษคนพิการรายใหม่
8	กรณีที่คุณพิการ/เทศบาล ได้รับเช็คเงินปรับบ้านไปแล้ว ภายหลังคุณพิการเสียชีวิต เทศบาล จะสามารถปรับบ้านให้คุณพิการรายใหม่แทนรายเดิมที่เสียชีวิตได้เลยหรือไม่	กรณีที่คุณพิการ/เทศบาล ได้รับเช็คเงินปรับบ้านไปแล้ว ภายหลังคุณพิการเสียชีวิต เทศบาล จะสามารถปรับบ้านให้คุณพิการรายใหม่แทนรายเดิมที่เสียชีวิตได้เลยหรือไม่	ให้หน่วยบริการในพื้นที่ (อบต./เทศบาล) แจ้ง สนง.พมจ. เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือคนพิการรายใหม่ ตามที่หน่วยบริการในพื้นที่ได้มีการสำรวจรายชื่อคนพิการรองรับไว้ เพื่อทดแทนคนพิการที่เสียชีวิต ทั้งนี้ ถ้าหน่วยบริการในพื้นที่ไม่มีคนพิการที่ยื่นคำขอไว้สำหรับทดแทนคนพิการที่เสียชีวิตให้คืนเงินแก่ สนง.พมจ. พร้อมรายงานผลการดำเนินงานให้ สนง.พมจ. ทราบ
9	ขณะที่หน่วยบริการในพื้นที่ (อบต./เทศบาล) อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้	ขณะที่หน่วยบริการในพื้นที่ (อบต./เทศบาล) อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้	กรณีจัดซื้อจัดจ้างไปแล้ว และอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยหน่วยบริการในพื้นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องไปแล้วเสร็จ เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียงบประมาณ อย่างไรก็ตาม ควรสำรวจผู้ดูแลคนพิการหลังบัตร์คนพิการ/สมาชิกในครัวเรือนว่ามีใครบ้าง เพื่อสื่อสารชี้แจงให้รับทราบถึงการได้ประโยชน์ในที่อยู่อาศัย หรือกรณีไม่มีผู้ดูแลหลังบัตร์ควรสอบถามกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อติดต่อญาติ
10	กรณีคุณพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง หรือ สิทธิอยู่อาศัย ได้หรือไม่	กรณีคุณพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ หรือ สิทธิครอบครอง หรือ สิทธิอยู่อาศัย ได้หรือไม่	ตามระเบียบ กพท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. 2566 กรณีคนพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ หรือ สิทธิครอบครอง หรือ สิทธิอยู่อาศัย สามารถดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยได้ โดยต้องมีหลักฐานความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง หรือ สิทธิอยู่อาศัย
11	ในที่อยู่อาศัยเดียวกัน มีคนพิการ จำนวน 2 คน จะสามารถใช้สิทธิ์จำนวน 2 คน เพื่อเพิ่มวงเงินปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยคนพิการรวมเป็นเงิน 80,000 บาท ต่อหลัง ได้หรือไม่	ในที่อยู่อาศัยเดียวกัน มีคนพิการ จำนวน 2 คน จะสามารถใช้สิทธิ์จำนวน 2 คน เพื่อเพิ่มวงเงินปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยคนพิการรวมเป็นเงิน 80,000 บาท ต่อหลัง ได้หรือไม่	ไม่ได้ เพราะ อัตราวงเงินในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ มีหน่วยนับเป็น “จำนวนหลัง” อย่างไรก็ตาม แต่ในกรณีนี้ หากที่อยู่อาศัยมีความทรุดโทรมมาก อาจใช้วิธีการบูรณาการกลุ่มเป้าหมายตามแนวทางของกระทรวง พม. ได้ ยกตัวอย่างเช่น หากมีคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป) ให้ใช้งบประมาณของกรมกิจการผู้สูงอายุ มาบูรณาการปรับปรุงที่อยู่อาศัยได้ ทั้งนี้ รายละเอียดการปรับปรุงซ่อมแซมจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน
12	คุณสมบัติของคนพิการ ที่กำหนดไว้ว่า “มีรายได้ไม่เกินเพียงพวงแก่การยังชีพ” ใช้เกณฑ์อย่างไร	คุณสมบัติของคนพิการ ที่กำหนดไว้ว่า “มีรายได้ไม่เกินเพียงพวงแก่การยังชีพ” ใช้เกณฑ์อย่างไร	คุณสมบัติข้อเท็จจริง จะพิจารณาจากหลายปัจจัยประกอบกันเพื่อประเมินในการให้ความช่วยเหลือคนพิการ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี (คำนวณจากรายได้ของสมาชิกทุกคนที่อยู่ร่วมกันที่อยู่อาศัยในรอบ 12 เดือนมาบวกรวมกันหารด้วยจำนวนสมาชิกทุกคนที่อยู่อาศัยร่วมกัน ไม่เกิน 100,000 บาท/ครัวเรือน) อย่างไรก็ตาม การประเมินด้านรายได้นั้น ยังคงคำนึงถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ของคนพิการควบคู่ด้วย กล่าวคือ หากรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกิน 100,000 บาทต่อปี แต่คนพิการประสบความยากลำบากอื่น ๆ เช่น โรคภัยไข้เจ็บ ภาระหนี้สิน จำนวนกลุ่มเปราะบางที่ต้องอุปการะดูแล เป็นต้น ต้องนำมาพิจารณาด้วย

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	คำตอบ	หมายเหตุ
13	<p>ในขั้นตอนการลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน คนพิการ สนง.พมจ. จำเป็นต้องลงพื้นที่ครบทุกหลัง หรือไม่</p>	<p>ในการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการ สนง.พมจ. อาจไม่จำเป็นต้องลงเยี่ยมบ้านคนพิการครบทุกหลังก็ได้ เนื่องจากในแต่ละปี มีจำนวนคำขอรับการปรับบ้านคนพิการมากน้อยแตกต่างกัน ประกอบกับ บางจังหวัดเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ และมีข้อจำกัดของงานบุคลากรของ สนง.พมจ. ไม่เพียงพอ ดังนั้น การลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน สนง.พมจ. สามารถประสานขอความร่วมมือผู้แทนหน่วยบริการในพื้นที่ หรือขอความร่วมมือเอกลอาสาสมัครในพื้นที่ อาทิ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ลงเยี่ยมบ้านคนพิการ</p>	
14	<p>งบประมาณ 40,000 บาทต่อหลังของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ไม่มีค่าแรงสนับสนุน ไข่หรือไม่</p>	<p>งบประมาณ 40,000 บาทต่อหลัง รวมทั้งค่าบริการจัดการและค่าตอบแทน สอดคล้องตามประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง อัตราวางเงินและรายการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ ลงวันที่ 7 มกราคม 2564 ซึ่งในการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรณีจัดซื้อวัสดุอย่างเดียวและใช้แรงงานจิตอาสา (ไม่มีค่าแรง จึงไม่ต้องมีแบบ ปร. 4 ปร. 5 ปร. 6) และ 2. กรณีจัดจ้างขึ้นอยู่กับวิธีดำเนินงาน/ดำเนินการของหน่วยงานที่ โดยหากเป็นการจ้างสามารถขอค่าแรงได้ ซึ่งยึดตามประกาศบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งประกาศโดยกรมบัญชีกลาง โดยปกติจะมีการประกาศเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง เป็นประจำทุกปี ซึ่งท่านสามารถติดตามข่าวสารการประกาศได้จากเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.csg.go.th) หรือเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ โยธาไทย (www.yotathai.com) 	<p>กรณีจัดจ้างต้องมี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. TOR 2. คณะกรรมการกำหนดราคากลาง 3. คณะกรรมการจัดจ้าง 4. ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง 5. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
15	<p>กรณีปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สำหรับคนพิการ โดยใช้เงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สามารถขยายระยะเวลาโครงการได้หรือไม่</p>	<p>เงินกองทุนฯ สามารถขยายระยะเวลาได้เท่าที่จำเป็นไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน ทั้งนี้ การขยายระยะเวลาดังกล่าว ต้องไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคมในปีนั้น กรณีมีความจำเป็นนอกเหนือจากนี้ ให้จัดทำรายละเอียดพร้อมชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด พิจารณาเป็นรายกรณี แต่ไม่ควรเกินเดือนมีนาคมของปีถัดไป</p>	

ที่	จังหวัด	เบอร์โทรติดต่อ ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด	
		โทรศัพท์	โทรสาร
1	กำแพงเพชร	055-705-031	055-705-030
2	เชียงราย	053-150153 ต่อ 11	053-150158
3	เชียงใหม่	053-112642	053-112718
4	ตาก	055-039640, 055-511-326	055-511-452
5	นครสวรรค์	056-803532-5	056-803-532-5
6	น่าน	054-716-405	054-716-402
7	พะเยา	054 - 411-147	054-449-658 ต่อ7
8	พิจิตร	056-615-513	056-611-130
9	พิษณุโลก	055-241-040, 055-246827,055-259565	055-241-040
10	เพชรบูรณ์	056-720120	056-720121
11	แพร่	054-511572-3	054-511-572-3
12	แม่ฮ่องสอน	053-612-205	053-611-216
13	ลำปาง	054-265-039	054-265-039
14	ลำพูน	053-511-141	053-511-188
15	สุโขทัย	055-610-181	055-610-181
16	อุตรดิตถ์	055-411983, 055-414061 ต่อ 102-104	055-414061-113
17	อุทัยธานี	056-571-492	056-511-229
18	กาญจนบุรี	034 - 512455	034 - 511775
19	จันทบุรี	039-312-552 ต่อ14	039-327-868
20	ฉะเชิงเทรา	038-516-117	038-511-634
21	ชลบุรี	038-277-877 ต่อ 24	038-285-208
22	ชัยนาท	056-411-103	056-411-103
23	ตราด	039-511-588	039-525-296
24	นครนายก	037-311-480	037-311-480
25	นครปฐม	034-340-015-16	034-340-017
26	นนทบุรี	02-580-0737	02-950-2134
27	ปทุมธานี	02-581-6043	02-581-4937
28	ประจวบคีรีขันธ์	032-611-349	032-603-164
29	ปราจีนบุรี	037-482407-08	037-482411
30	พระนครศรีอยุธยา	035-335-857	035-335-857

ที่	จังหวัด	เบอร์โทรติดต่อ ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด	
		โทรศัพท์	โทรสาร
31	เพชรบุรี	032-426-091	032-410-643
32	ลพบุรี	036-770-168-9	036-770-168
33	ระยอง	038-694-073-75	038-694-016
34	ราชบุรี	032-321-527-8	032-321-981
35	สมุทรปราการ	02-395-2037	02-395-2224
36	สมุทรสงคราม	034-715-730	034-715-730
37	สมุทรสาคร	034-411-041	034-427-120
38	สิงห์บุรี	036-507-162-3	036-507-162-3
39	สุพรรณบุรี	035-535-386-7	035-535-386-7
40	สระแก้ว	037-425-068	037-425-201
41	สระบุรี	036-340-779	036-340-794
42	อ่างทอง	035-616-156-7	035-611-163
43	กาฬสินธุ์	043-840793	043-821649
44	ขอนแก่น	043-236621	043-237986
45	ชัยภูมิ	044-056550-3 ต่อ 105	044-811004
46	นครพนม	042-511530	042-511506
47	นครราชสีมา	044-243000 ต่อ 5	044-255732
48	บึงกาฬ	042-492463	042-492463
49	บุรีรัมย์	044-666550-1	044-666551
50	มหาสารคาม	043-777133	043-777121
51	มุกดาหาร	042-611442	042-611442
52	ยโสธร	045-711579	045-711080
53	ร้อยเอ็ด	043-526446-47	043-511993
54	เลย	042-815363	042-832320
55	สกลนคร	042-711439	042-733571
56	สุรินทร์	044-513148	044-558412
57	ศรีสะเกษ	045-611474 ต่อ 102	045-611474
58	หนองคาย	042-411729	042-422840
59	หนองบัวลำภู	042-312030	042-311934
60	อุดรธานี	042-221773	042-325615
61	อุบลราชธานี	045-344580	045-344641

ที่	จังหวัด	เบอร์โทรติดต่อ ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด	
		โทรศัพท์	โทรสาร
62	อำนาจเจริญ	045-980234	045-980234
63	กระบี่	075-611-044	075-623434
64	ชุมพร	077-510-809	077-502996
65	ตรัง	075-218-366	075-220213
66	นครศรีธรรมราช	075-356-259	075-341-026
67	นราธิวาส	073-532-105	073-532-105-6
68	ปัตตานี	073-349-145	073-349-145
69	พังงา	076-410-178	076-412-179
70	พัทลุง	074-613-289	074-612-609
71	ภูเก็ต	076-216-931	076-212761
72	ระนอง	077-800-130	077-800-130
73	สตูล	074-711-375-13	074-711-375 ต่อ20
74	สงขลา	074-311-188	074-322016
75	สุราษฎร์ธานี	077-310-916	077-355-080-1
76	ยะลา	073-212-961	073-243-004

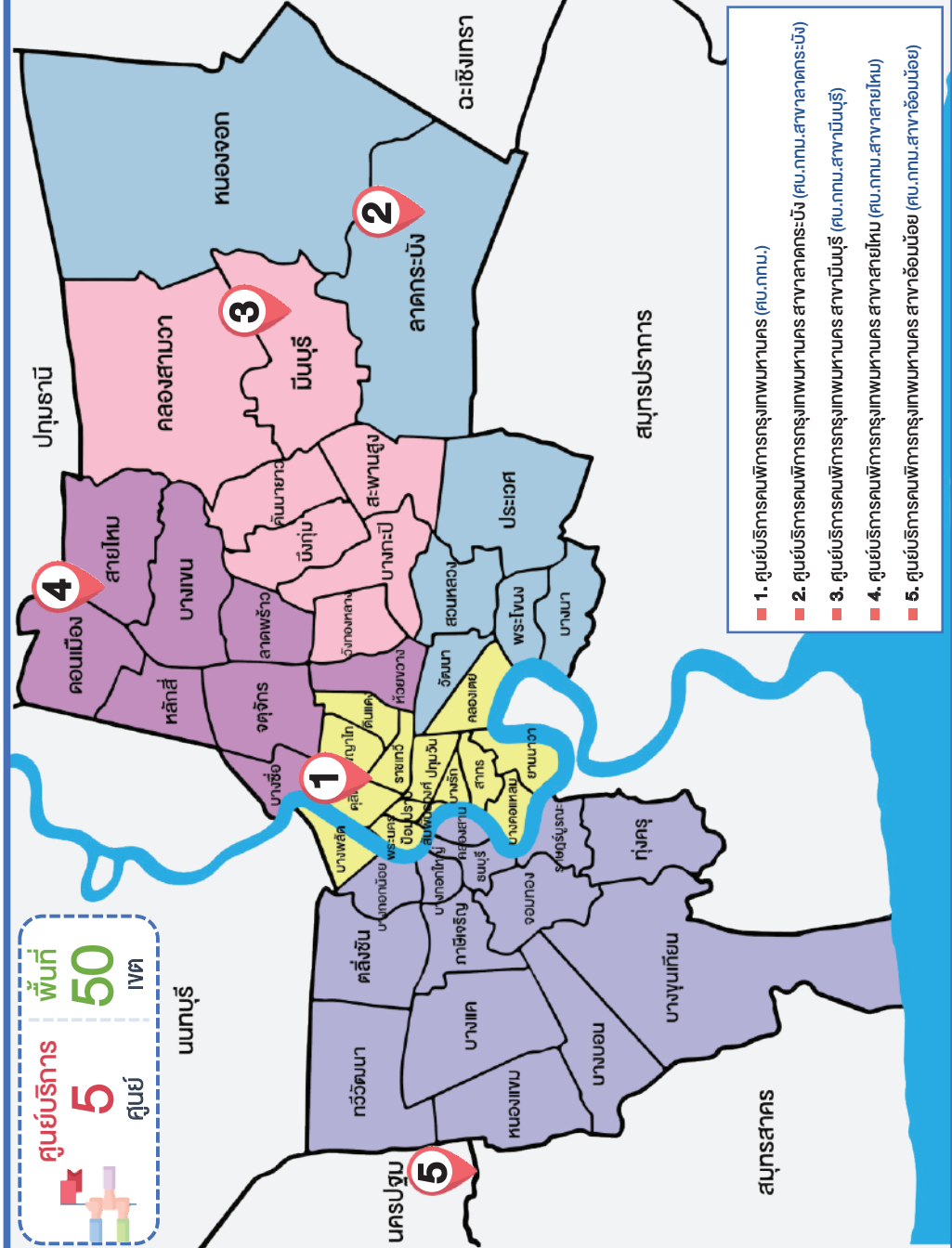

พื้นที่ให้บริการศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร

ศูนย์บริการ
5 ศูนย์

พื้นที่
50 เขต

นนทบุรี

- 1. ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร (ต.กท.บ.)
- 2. ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง (ต.กท.บ.สาขาลาดกระบัง)
- 3. ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี (ต.กท.บ.สาขามีนบุรี)
- 4. ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขาสายไหม (ต.กท.บ.สาขาสายไหม)
- 5. ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร สาขาอ้อมน้อย (ต.กท.บ.สาขาอ้อมน้อย)

1 ต.กท.บ.

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
เลขที่ 255 อาคาร 60 ปี กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

เขตดุสิต	เขตดินแดง	เขตจตุจักร	เขตดอนเมือง	เขตปทุมธานี
เขตพระนคร	เขตราชเทวี	เขตคลองจั่น	เขตบางเขน	เขตบางนา
เขตป้อมปราบฯ	เขตสัมพันธวงศ์	เขตบางพลัด	เขตสาทร	เขตวัฒนา
เขตคลองเตย	เขตปทุมวัน	เขตบางรัก	เขตสาทร	เขตพญาไท

โทร. 0 2354 3388
อณัติกร โทร 701 - 702, จังงาน/ ภูมิดำรงใจ โทร. 703 - 704
ณัฐพร โทร. 705, นันทพร โทร. 0 2354 4542, ภูมิดำรงใจ โทร. 0 2354 4284

2 สาขาลาดกระบัง

เลขที่ 722 ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพลาดกระบัง 1
แขวงบางหว้า เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

เขตลาดกระบัง	เขตประเวศ	เขตหนองจอก	เขตทวีวัฒนา
เขตคลองหลวง	เขตบางนา	เขตพระโขนง	

ให้บริการ : อณัติกร ณัฐพร โทร. 0 2364 7772

3 สาขามีนบุรี

อาคารศูนย์เรียนรู้เพื่อพัฒนาคนพิการ มณีรัตนบุรี โทร. 10510
64/2 ซอยรามคำแหง 1722 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

เขตมีนบุรี	เขตคันนายาว	เขตบางกะปิ	เขตคลองสามวา
เขตสะพานสูง	เขตมีนบุรี	เขตวังทองหลาง	

ให้บริการ : อณัติกร ณัฐพร โทร. 0 2198 7288

4 สาขาสายไหม

ศูนย์อำนวยการสายไหม เลขที่ 378 ซอยสายไหม 33/1
แขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220

เขตสายไหม	เขตบางเขน	เขตจตุจักร	เขตลาดพร้าว
เขตดอนเมือง	เขตหลักสี่	เขตบางซื่อ	เขตห้วยขวาง

ให้บริการ : อณัติกร ณัฐพร โทร. 09 5283 4653

5 สาขาอ้อมน้อย

เลขที่ 122/46 หมู่ 9 อาคารศูนย์บริการคนพิการเทศบาลฯ 5
อ้อมน้อย ตำบลอ้อมน้อย อำเภอบางพระ จ.สมุทรสาคร 73210

เขตบางขุนเทียน	เขตทุ่งครุ	เขตบางกอกใหญ่	เขตหนองแขม
เขตบางบอน	เขตคลองเตย	เขตบางกอกน้อย	เขตตลิ่งชัน
เขตดอนทอง	เขตคลองสาน	เขตภาษีเจริญ	
เขตราชบุรี	เขตบางแค	เขตทวีวัฒนา	

ให้บริการ : ณัฐพร โทร. 0 2497 1210, อณัติกร โทร. 0 2497 1211

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. 2556. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124/ตอนที่ 61 ก หน้า 1 - 18. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 1 สิงหาคม 2567 จาก <http://web1.dep.go.th/sites/default/files/files/law/197.pdf>
- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. 2566. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. 2566. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124/ตอนพิเศษ 113 ง หน้า 7 - 16. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 1 สิงหาคม 2567 จาก www.dep.go.th
- ชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม. 2563. **กรรมสิทธิ์ และสิทธิครอบครองต่างกันอย่างไร?**. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 1 สิงหาคม 2567 จาก <https://www.thailandplus.tv/archives/193676>
- วัชรารัฐ ไร่ไพบูลย์. 2556. **การปรับสภาพบ้านเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการ**. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เข้าถึงข้อมูลวันที่ 1 สิงหาคม 2567 จาก <https://section09.thaihealth.or.th>
- สมิตร โอบายะวาทย์. ม.ป.ป. **คู่มือบ้านใจดีบ้านที่ออกแบบเพื่อทุกคน**. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 1 สิงหาคม 2567 จาก <https://section09.thaihealth.or.th>
- สุรพล เหลี่ยมสูงเนิน และคณะ. 2559. **คู่มือปรับสภาพบ้านสำหรับคนพิการโดยท้องถิ่น**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สืบค้น 1 สิงหาคม 2567. จาก <https://dol.thaihealth.or.th>

ชื่อเอกสาร คู่มือการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ (ฉบับปรับปรุง)

คณะที่ปรึกษา

1. นายกันตพงศ์ รัชชีสว่าง อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
2. นายพิสิฐ พูลพิพัฒน์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
3. นายวินัย เก่งสุวรรณ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

คณะผู้จัดทำ

1. นางสาวสิริณัฐ อ่อนไสว ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสิทธิ
กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ
2. นางสาวศิริเพ็ญ ทองเหลา ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและสนับสนุนโครงการ
กองกองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ
3. นายภาสุ น้าทิพย์ นักพัฒนาสังคมชำนาญการ (สถาปนิก)
กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ
4. นายชวณ อุบลสุวรรณ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ
5. นางสาวนฤนธร รอดทอง นักพัฒนาสังคม
กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ
6. นายปรัดถกร แซ่ลี นักพัฒนาสังคม
กองกองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ
7. นางสาวชมพูนุท สุตาเดช นักพัฒนาสังคม
กองกองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ
8. นางสาวชลนภา น้อยรังษี ช่วยปฏิบัติงานนักพัฒนาสังคม
กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ
9. นางสาวอริสรา ศิลาพันธุ์ ช่วยปฏิบัติงานนักพัฒนาสังคม
กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

ບັນທຶກ

A series of horizontal dotted lines for writing.

ไฟล์คู่มือฯ (PDF)

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
เลขที่ 255 อาคาร 60 ปี กรมประชาสงเคราะห์
ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

 www.dep.go.th

 02 354 3388 ต่อ 207